

MIASTO WOJKOWICE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA WOJKOWICE

KATOWICE, LISTOPAD 2021 R.

**PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA, STUDIÓW,
USŁUG I REALIZACJI SPÓŁKA Z O.O.**

40-036 KATOWICE, ul. Wita Stwosza 6/lok.7,

tel./fax. (0 32) 206 52 69

KRS 0000121817

NIP 634-012-90-90

Sąd Rejonowy dla Katowic, Wydział VIII Gospodarczo - Rejestrowy

Kapitał spółki: 50.310,00 zł

Konto bankowe: ING B.Śl. VII O/K-ce 51 1050 1214 1000 0007 0000 9293

e-mail: terplan@terplan.com.pl

www.terplan.com.pl

ZAMAWIAJĄCY: ANTEA POLSKA S.A. Z SIEDZIBĄ 40-833 KATOWICE, UL. DULĘBY 5

UMOWA NR: P.011778/06 Z DNIA 15.05.2020 R.

Opracowanie prognozy

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

SPIS TREŚCI

1	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	5
1.1	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	5
1.2	CEL OPRACOWANIA	6
1.3	PRZEDMIOT I ZAKRES PROJEKTU PLANU	6
1.4	METODY SPORZĄDZANIA OPRACOWANIA	9
2	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	10
2.1	OBSZAR OBJĘTY OPRACOWANIEM, LOKALIZACJA I AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE	10
2.2	AKTUALNIE OBOWIĄZUJĄCE USTALENIA PLANISTYCZNE	11
2.3	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANYCH ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	12
2.4	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	16
3	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU (OKREŚLENIE, ANALIZA, OCENA)	18
3.1	ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I SPOŁECZNO-GOSPODARCZE	18
3.1.1.	Położenie geograficzne	18
3.1.2.	Warunki klimatyczne.....	18
3.1.3.	Ukształtowanie terenu.....	20
3.1.4.	Warunki geologiczne.....	21
3.1.5.	Warunki hydrograficzne.....	23
3.1.6.	Warunki hydrogeologiczne.....	24
3.1.7.	Warunki glebowo-rolnicze.....	27
3.1.8.	Warunki przyrodniczo-krajobrazowe.....	28
3.1.9.	Biosfera	28
3.1.10.	Ochrona przyrody i korytarze ekologiczne	35
3.1.11.	Dziedzictwo kulturowe	35
3.2	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	35
4	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	36
5	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	36
5.1	ZAGROŻENIE JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO ORAZ ZAGROŻENIE TOPOKLIMATU	36
5.1.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	38
5.1.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	38
5.2	ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ HAŁASU	39
5.2.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	41
5.2.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	41
5.3	ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA WIBRACJAMI	42
5.3.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	42
5.3.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	42
5.4	ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA EMISJĄ NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	42
5.4.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	43
5.4.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	43
5.5	ZAGROŻENIE POWIERZCHNI ZIEMI I POKRYWY GLEBOWEJ.....	44
5.5.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	44
5.5.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	45
5.6	EMISJA ODPADÓW	45
5.6.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	46
5.6.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	46
5.7	EMISJA ŚCIEKÓW.....	46
5.7.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	47
5.7.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	47
5.8	ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z EKSPLOATACJI KOPALIN	47
5.8.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	48
5.8.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	48
5.9	ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH	48

5.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	49
5.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	49
5.10 ZAGROŻENIA WÓD PODZIEMNYCH	50
5.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	51
5.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	51
5.11 ZAGROŻENIE PRZYRODY I KRAJOBRAZU	52
5.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	53
5.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	53
5.12 ZAGROŻENIA OBSZARU NATURA 2000.....	54
5.13 ZAGROŻENIA DLA FORM OCHRONY PRZYRODY I KORYTARZY EKOLOGICZNYCH	54
5.14 ZAGROŻENIA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO.....	54
5.15 ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA NIEBEZPIECZNYCH AWARII	55
6 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA CAŁOKSZTAŁT ŚRODOWISKA OBSZARU ORAZ OBSZARY NATURA 2000	57
7 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.	60
7.1 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	60
7.2 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU	60
8 OCENA MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PLANU	61
9 METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	62
10 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	62
11 ŹRÓDŁA INFORMACJI.....	71

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle mapy topograficznej.....	10
Rysunek 2. Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle mapy topograficznej.....	11
Rysunek 3. Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne	14
Rysunek 4. Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne - wyrys dla obszaru objętego opracowaniem	15
Rysunek 5. Projekt Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice, październik 2020 r.....	15
Rysunek 6. Wyrys z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	17
Rysunek 5. Wybrane elementy z zakresu ukształtowania terenu i hydrografii przedmiotowego obszaru	21
Rysunek 6. Źłoza surowców naturalnych na terenie objętym opracowaniem	22
Rysunek 7. Uwarunkowania hydrogeologiczne przedmiotowego obszaru - Główny Zbiornik Wód Podziemnych	25

SPIS TABEL

Tabela 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikiem LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	39
Tabela 2. Charakterystyka typów oddziaływań	59

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 04 wrzesień 2020 r. (znak pisma WOOŚ.411.121.2020.AOK)
Załącznik 2 Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej z dnia 02 września 2020 r. (znak pisma NS/ZNS/522.321.5099.10/2020)

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH

Rysunek 1. Mapa prognozy oddziaływania na środowisko, 1:2 000

1 Charakterystyka projektowanego dokumentu

1.1 Podstawa prawna opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko i zdrowie ludzi rozwiązań przyjętych w Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice. Przystąpienie na podstawie Uchwały Nr XX.189.2020 Rady Miasta Wojkowice z dnia 22 czerwca 2020 r.

Opracowanie uwzględnia regulacje wynikające z następujących ustaw wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do nich:

1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.);
2. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.);
3. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098);
4. Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1275);
5. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326);
6. Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.);
7. Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1420);
8. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.);
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
10. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 258);
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839);
12. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1609);
13. Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1169);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
17. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 26);
18. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 z późn. zm.);
19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1967);
20. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 779 z późn. zm.).

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu dalszych rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia typów obszarów i obiektów, wprowadzenia ochrony organizmów żywych oraz bezpieczeństwa ludności. Stanowią one również podstawę do konstrukcji dokumentów planistycznych, m.in. planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1.2 Cel opracowania

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu projektu Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje północno-wschodni fragment Wojkowic, na pograniczy kolonii Brzeziny i Skrzynówek, tj. teren o powierzchni ok. 10,46 ha.

1.3 Przedmiot i zakres projektu planu

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.) a także w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 04 wrzesień 2020 r. (znak pisma WOOŚ.411.121.2020.AOK) oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej z dnia 02 września 2020 r. (znak pisma NS/ZNS/522.321.5099.10/2020).

W związku z uzgodnieniami wskazanymi przez powyższe instytucje, prognoza analizuje, ocenia i uwzględnia:

- zgodność ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z wnioskami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego,
- charakteryzuje teren, na którym zmieni się sposób zagospodarowania z wskazaniem czy w jego granicach występują gatunki zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- wpływ realizacji ustaleń planu na wartości przyrodnicze, pod kątem zachowania terenów czynnych przyrodniczo oraz na możliwości utrzymania lub poprawy systemu terenów zieleni w miejscowości,
- możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem zmiany dotychczasowego przeznaczenia przedmiotowych terenów,
- propozycje dotyczące minimalizowania i ograniczania przewidywanych skutków realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze i krajobraz,
- opis siedlisk przyrodniczych, zbiorowisk roślinnych i gatunków roślin, zwierząt oraz grzybów, występujących na terenach, na których zmieni się sposób zagospodarowania, oparty na rozpoznaniu terenowym lub na podstawie rzetelnego opracowania ekofizjograficznego oraz na podstawie innych dostępnych, aktualnych źródeł,
- wpływ na ewentualną zmianę terenów zadrzewionych lub zakrzewionych, na inne cele, na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, w tym zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz czy nie skutkować to będzie obniżeniem walorów krajobrazowych oraz

estetycznych, a także zachwianiem równowagi ekologicznej w obrębie tego obszaru i jego otoczenia,

- analizę i ocenę oddziaływania realizacji ustaleń dokumentu w zakresie możliwości naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów, określonych w rozporządzeniach Ministra Środowiska: z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- analizę i ocenę wpływu na środowisko realizacji ustaleń dokumentu w zakresie: gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, hałasu,
- wpływ planowanego przeznaczenia terenów na obszary sąsiednie, w szczególności na tereny podlegające ochronie akustycznej,
- wzajemne oddziaływanie pomiędzy terenami o różnych funkcjach z uwzględnieniem terenów sąsiadujących, znajdujących się poza granicami planu,
- wyniki analizy kumulowanych oddziaływań na środowisko, wynikających z obecnego i planowanego zagospodarowania terenów, których przedmiotowy dokument dotyczy, jak i sposobu użytkowania obszarów przyległych.

Sporządzony dokument spełnia wymogi zawarte w art. 51 art. oraz art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.) dotyczące warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- informacje o możliwych skutkach realizacji Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

W związku z nowelizacją ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera oświadczenie autora o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, odporności na degradację i zdolności do regeneracji środowiska przy realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu oraz zmian w środowisku przy braku ich realizacji,
- skutki wynikające z realizacji ustaleń planu dla środowiska, krajobrazu czy ekosystemów,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- wyniki analiz i ocen w formie opisowej oraz kartograficznej w zakresie odpowiedniej do skali, w jakiej sporządzono rysunek Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowie.

Prognoza oddziaływania na środowisko dostosowana jest do zakresu i stopnia szczegółowości planu. Do opracowania załączono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.4 Metody sporządzania opracowania

Punktem wyjścia dla określenia wpływu realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze jest rozpoznanie stanu jego zasobów biotycznych i abiotycznych na podstawie dostępnych materiałów, w szczególności opracowania ekofizjograficznego. Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów (archiwalne opracowania studialne, materiały kartograficzne oraz dane uzyskane w trakcie inwentaryzacji terenowej) i opracowań, w szczególności opracowań ekofizjograficznych:

- Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice, TERPLAN Sp. z o. o., Katowice, październik 2020 r.

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko zastosowano metody opisowe, porównawcze, analityczne i waloryzacyjne. W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi, natomiast w zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko na etapie realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnym zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach. Zaznacza się, że aktualnie brak formalnie obowiązującego i znormalizowanego nazewnictwa.

Załącznikiem do prognozy jest mapa, na której wskazano ustalenia planu o przewidywanych pozytywnych i negatywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, a także przedstawiono najważniejsze zapisy planu, ograniczające negatywne skutki realizacji ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice. Daje to podstawę do scharakteryzowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz sformułowania wskazań dotyczących ochrony środowiska przed negatywnymi skutkami zmiany przeznaczenia terenu. W prognozie oceniono potencjalny wpływ ustaleń miejscowego planu na jakość środowiska przyrodniczego, a także poddano ocenie wielkość i charakter tego wpływu. Prognozę uzupełniono o sformułowane wnioski i zalecenia. Zróżnicowanie przestrzenne uwarunkowań środowiska przyrodniczego przedstawiono także na mapach tematycznych i rysunkach uzupełniających tekst niniejszego opracowania.

2 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1 Obszar objęty opracowaniem, lokalizacja i aktualne zagospodarowanie

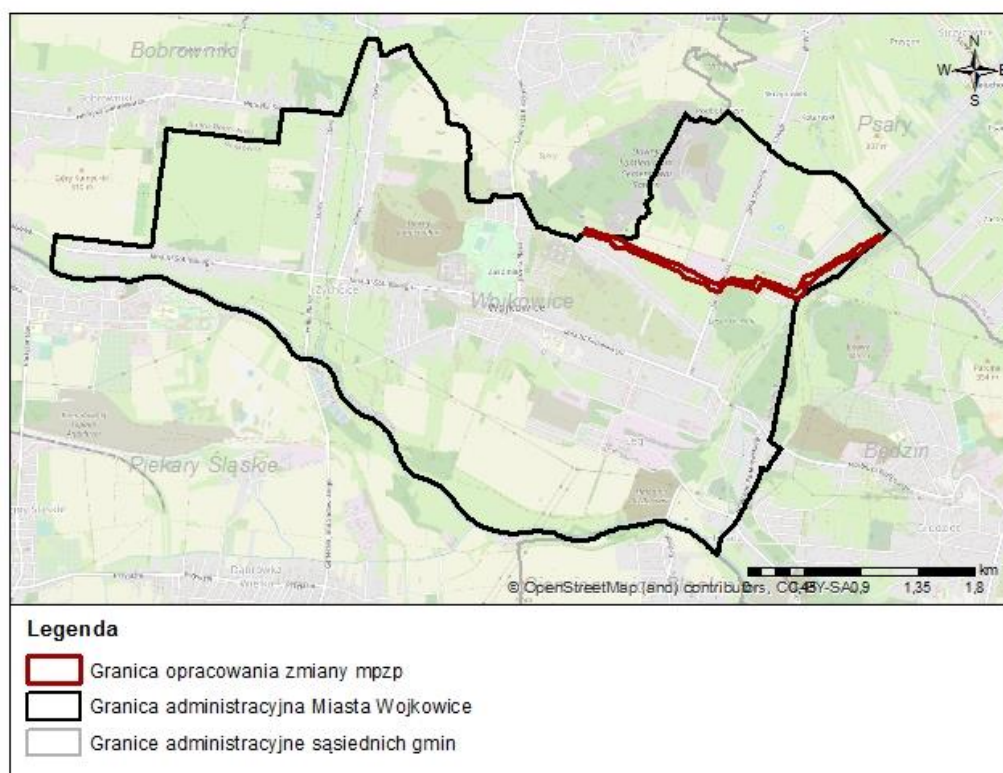
Miasto Wojkowice jest położone w zachodniej części powiatu będzińskiego i w centralnej części województwa śląskiego. Miasto zajmuje powierzchnię 12,77 km² (1277 ha).

Jako jednostka administracyjna graniczy: od północy i zachodu z gminą Bobrowniki (sołectwa: Rogoźnik, Bobrowniki), od wschodu z miastem Będzin (dzielnica Grodziec), od południa z miastem Siemianowice Śląskie (dzielnica Przełajka) oraz z miastem Piekary Śląskie (dzielnice: Dąbrówka Wielka i Brzozowice-Kamień).

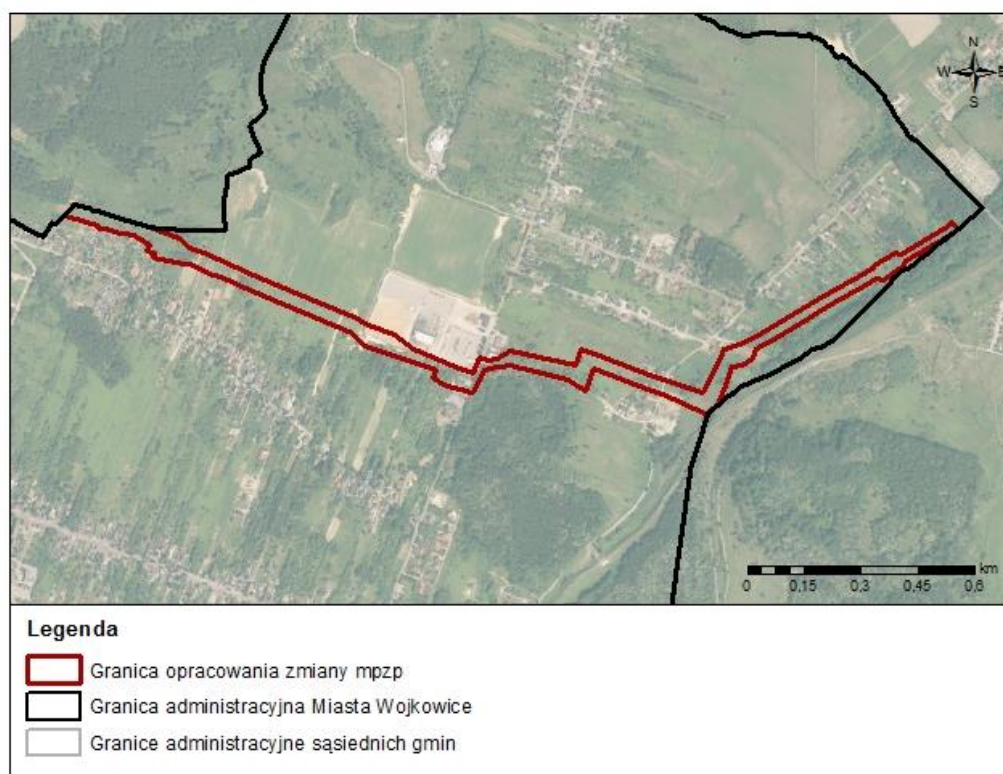
Pod względem gospodarczo-ekonomicznym Wojkowice położone są w Zagłębiu Dąbrowskim oraz w bliskim sąsiedztwie centralnej części konurbacji katowickiej. Wojkowice należą do Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, do podregionu sosnowieckiego.

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje obszar Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice, której przedmiotem jest wprowadzenie przebiegu projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Jest to obszar o powierzchni ok. 10,46 ha.

Obszar objęty Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przebiega pomiędzy terenami zabudowanymi starszymi i nowymi budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi. W granicach ww. obszaru znajdują się dwa budynki (obiekty kubaturowe): budynek mieszkalny starszego typu i budynek gospodarczy / garaż zlokalizowane przy ul. Brzeziny a także części obszarów: stacji paliw, firmy handlowej (plac obiektu usługowego) oraz składu węgla, które zlokalizowane są przy ul. Długosza.

Rysunek 1. Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle mapy topograficznej

Rysunek 2. Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle mapy topograficznej

2.2 Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne

W obszarze, dla którego sporządza się Zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązuje aktualnie jeden plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą nr XXXVI/313/2013 Rady Miasta Wojkowie z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowie. Przesądzone obowiązującymi planami przeznaczenie terenów w ujęciu syntetycznym to:

- MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami;
- MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- MWU - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami;
- UU - tereny zabudowy usługowej handlu i usług;
- UA - tereny zabudowy usługowej usług publicznych;
- UI - tereny zabudowy usługowej usług specjalnych – zakłady karne;
- UO - tereny zabudowy usługowej oświaty;
- UZ - tereny zabudowy usługowej ochrony i opieki zdrowotnej;
- UD - tereny zabudowy usługowej kultu religijnego;
- UT - tereny zabudowy usługowej obsługi komunikacji;
- UP - tereny parkingów;
- US - tereny zabudowy sportowo rekreacyjne;
- R - tereny rolne;
- P - tereny produkcji z zabudową przemysłową i techniczno – magazynową;

- PU - tereny zabudowy produkcji i usług przemysłowych, usług magazynowo składowych;
- ZL - tereny lasów;
- ZLd - tereny dolesień;
- ZP - tereny zieleni urządzonej;
- ZE - tereny zieleni nieurządzonej;
- ZC - tereny cmentarzy;
- WS - tereny wód powierzchniowych;
- OT - tereny wysypisk, składowania i przetwarzania odpadów;
- ON - tereny oczyszczalni ścieków;
- TI - tereny infrastruktury technicznej;
- KDGP - tereny dróg głównych przyspieszonych;
- KDG - tereny dróg głównych;
- KDZ - tereny dróg zbiorczych;
- KDL - tereny dróg lokalnych;
- KDD - tereny dróg dojazdowych;
- KDP - tereny dróg publicznych pieszych.

2.3 Charakterystyka projektowanych zamierzeń planistycznych

Główny cel projektowanej Zmiany planu to wprowadzenie, w zakresie informacji planu, przebiegu projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących.

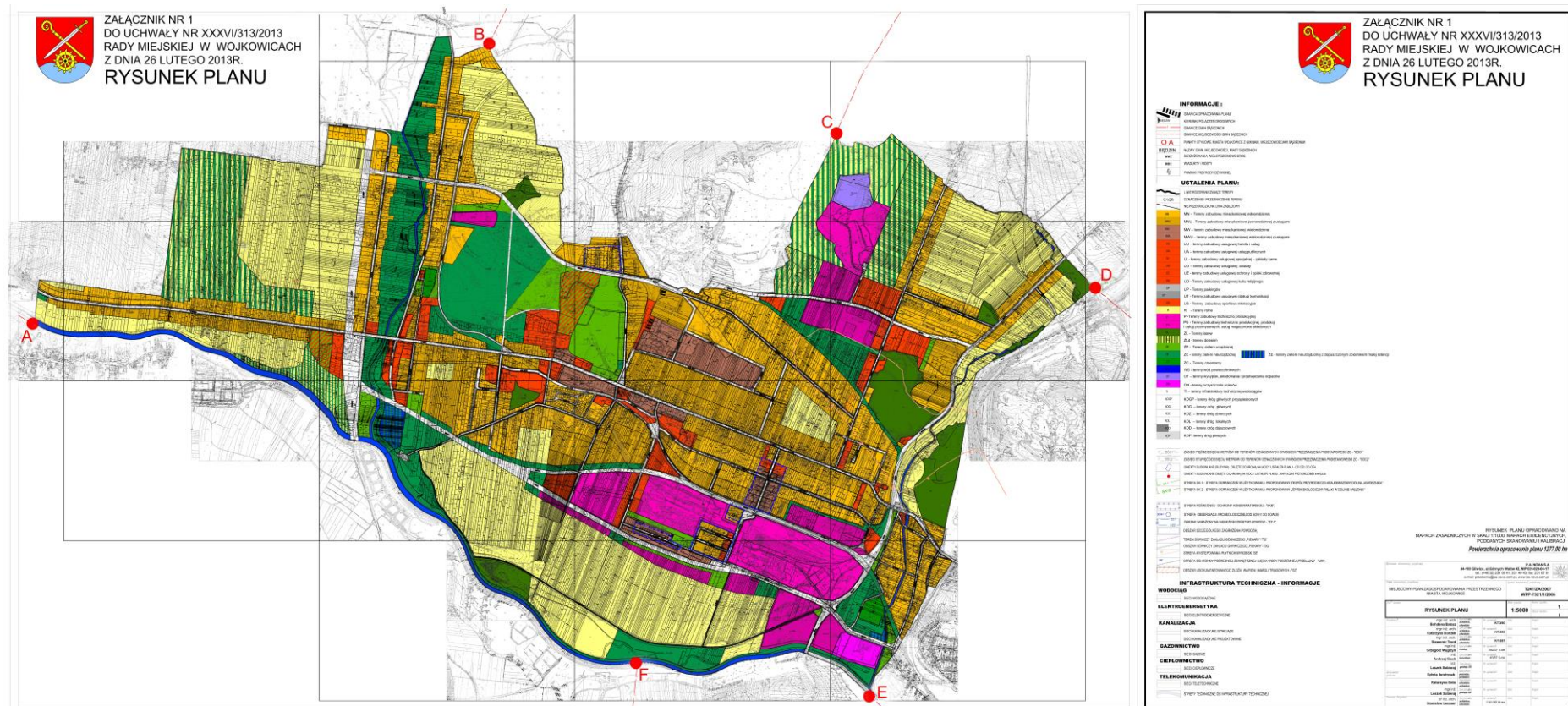
W uchwale Nr XXXVI/313/2013 Rady Miasta Wojkowice z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowice (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dnia 12 marca 2013 r., poz. 2312) wraz ze zmianą zatwierdzoną Uchwałą nr L.482.2014 Rady Miasta Wojkowice z dnia 26 maja 2014 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dnia 11 czerwca 2014 r., poz. 3295) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 35 w pkt 1 średnik zmienia się na przecinek oraz dodaje się następujące wyrazy „*obiekty, urządzenia i instalacje infrastruktury technicznej związane z zaopatrzeniem w gaz;*”
- 2) w § 35 po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „*5) Zasady kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenu infrastruktury technicznej oznaczonego symbolem F5/TI:*
 - a) *minimalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,001;*
 - b) *maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,5;*
 - c) *maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy – 60%;*
 - d) *minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej – 10%;*
 - e) *maksymalna wysokość zabudowy oraz budowli - nie wyżej niż 8 m.”*
- 3) W § 41 ust. 7 otrzymuje brzmienie „*7. W obszarze objętym planem wskazuje się:*”
- 4) W § 41 w ust. 7 w pkt 1 po lit. b dodaje się lit. c i lit. d w brzmieniu:
 - „*c) węgla kamiennego „Grodziec”, ID 325,*
 - d) węgla kamiennego „Wojkowice”, ID 7323”;*

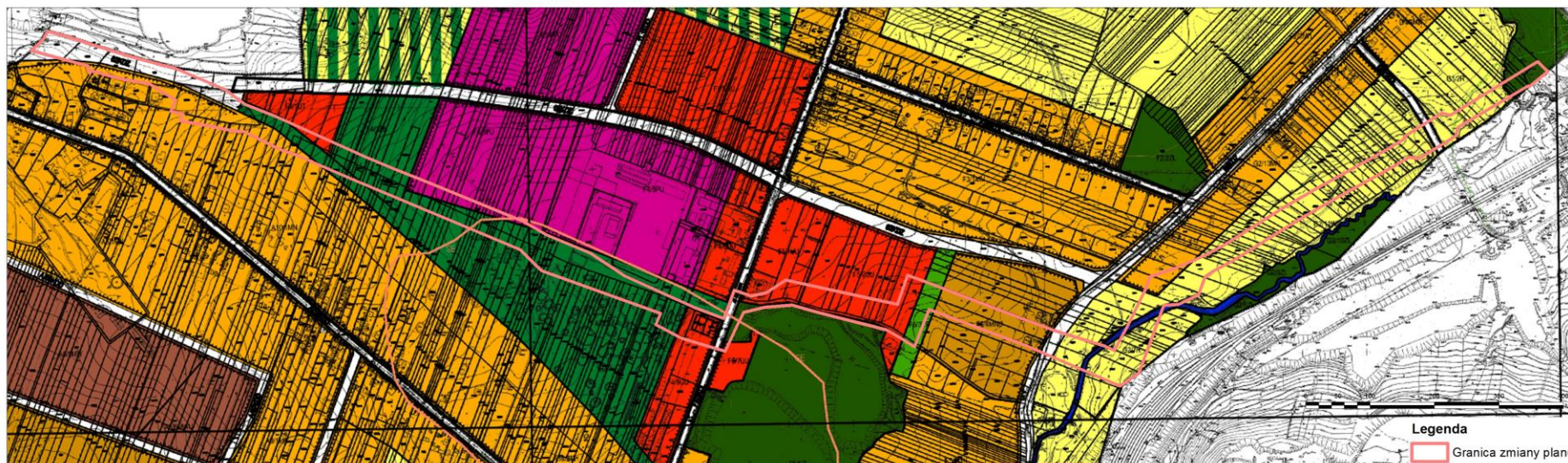
- 5) W § 41 po ust. 11 dodaje się ust. 12 w brzmieniu „12. W zakresie wskazanych na rysunku planu stref kontrolowanych dla istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN150CN 2,5 MPa oraz projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 MOP 2,5 MPa obowiązują zasady zagospodarowania zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie”,
- 6) W § 53 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„ 3) dopuszcza się rozbudowę sieci gazowej wysokiego ciśnienia DN150 CN 2,5 MPa „Tworzeń-Łagiewniki”;
- 7) W § 53 po pkt 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) dopuszcza się
a) budowę nowych (projektowanych) sieci gazowych, w tym gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 MOP 2,5 MPa,
b) budowę nowych sieci gazowych w strefie kontrolowanej od istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN150 CN 2,5 MPa „Tworzeń- Łagiewniki”.”

Zmienia się załącznik nr 1 o nazwie „Rysunek planu” w skali 1:2000, będący częścią graficzną ustaleń planu, w zakresie określonym w załączniku nr 1, do niniejszej uchwały – Rysunku zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowice, będącego częścią graficzną ustaleń zmiany planu, w skali 1:2000.

Dodaje się załącznik nr 2a - Rozstrzygnięcie Rady Miasta Wojkowice o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

Rysunek 3. Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne

Rysunek 4. Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne - wyrys dla obszaru objętego opracowaniem

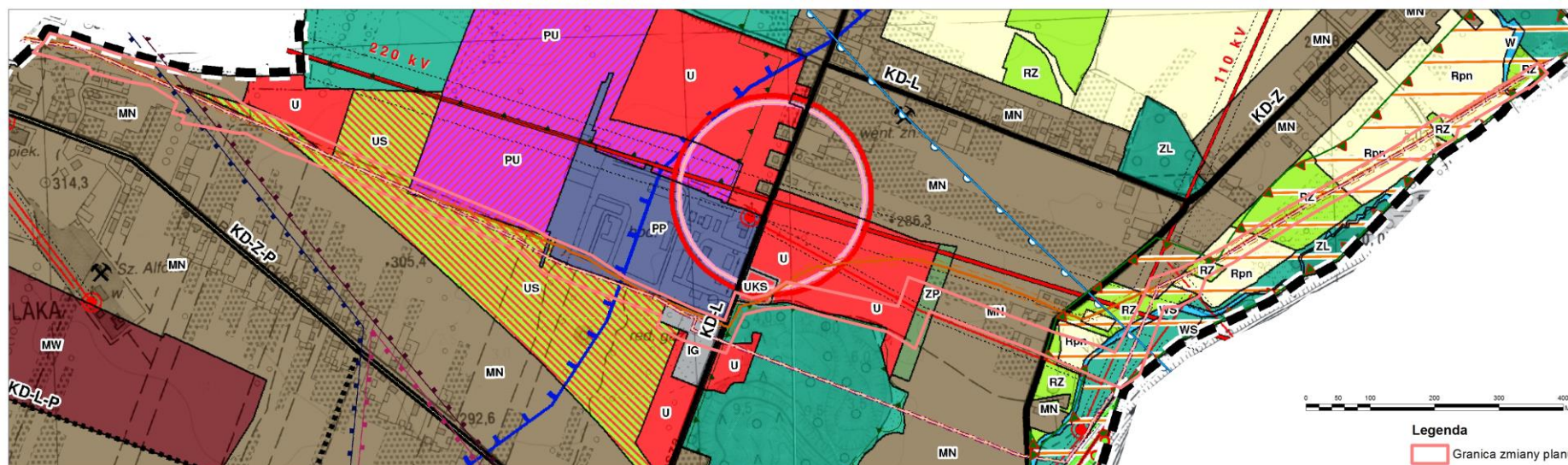
Rysunek 5. Projekt Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice, listopad 2021 r.

2.4 Powiązania projektowanego planu z innymi dokumentami

Przedmiotowy teren ujęty jest w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wojkowice”, przyjętego uchwałą Nr XXXI.253.2021 Rady Miasta Wojkowice z dnia 12 kwietnia 2021 r.

W granicach przedmiotowego obszaru identyfikuje się w oparciu o istniejące uwarunkowania ustala się następujące kierunki zagospodarowania terenu:

- obszary mieszkaniowe, zabudowa jednorodzinna i niskiej intensywności (MN),
- obszary usług sportu i rekreacji (US),
- obszary usług (U),
- obszary obiektów i urządzeń obsługi komunikacji (UKS),
- obszary produkcyjno-usługowe (PU),
- obszary obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (PP),
- obszar infrastruktury technicznej, gaz (IG),
- obszary lasów (ZL),
- obszary publicznej zieleni urządzonej (ZP),
- obszary rolne użytków zielonych (RZ),
- obszary rolne, o niskiej klasie bonitacyjnej (RPn),
- obszary urządzeń melioracji (W),
- obszary wód powierzchniowych (Ws),
- podstawowy układ komunikacyjny.

Rysunek 6. Wyrys z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

3 Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (określenie, analiza, ocena)

3.1 Środowisko przyrodnicze i społeczno-gospodarcze

Zamieszczony poniżej opis środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oparty jest na treści Opracowania ekofizjograficznego sporządzonego na potrzeby Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice, TERPLAN Sp. z o. o., Katowice, październik 2020 r.

3.1.1. Położenie geograficzne

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną przedmiotowy teren, jak i całe Miasto Wojkowice, zlokalizowane jest na pograniczu dwóch mezoregionów: Garb Tarnogórski (341.12) oraz Wyżyna Katowicka (341.13). Obie jednostki należą do prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko – Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1).

3.1.2. Warunki klimatyczne

Klimat Wojkowic jest kształtowany przez ścierające się masy powietrza podzwrotnikowego – dochodzące z południa przez Bramę Morawską, arktycznego i podbiegunowego – napływające z północy, morskiego – znad Atlantyku i kontynentalnego – z Europy Wschodniej.

Warunki klimatyczne obszaru opracowania rozpatrzono w odniesieniu do całej jednostki administracyjnej. Obszar Miasta charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami klimatycznymi.

Zgodnie z regionalizacją klimatyczno-rolniczej opracowanej Gumińskiego¹ obszar Wojkowice, a tym samym również omawiany obszar, znajdują się w obrębie dzielnicy klimatycznej częstochowsko-kieleckiej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu 8-9°C. Najwyższa średnia temperatura miesięczna odnotowywana jest w lipcu i wynosi około 18,6°C, natomiast najniższa w styczniu (-1,6°C). Średnia roczna suma opadów atmosferycznych na podstawie danych z wielolecia to 722 mm. Najwyższe sumy miesięczne opadów przypadają na lipiec (98 mm), zaś minimalne w lutym (38 mm). Średnia liczba dni z opadem atmosferycznym w ciągu roku wynosiła 181 dni. Średnie roczne zachmurzenie w skali 0-8 dla rejonu Wojkowic wynosi 5,7, z maksymalnym zachmurzeniem w miesiącach zimowych oraz najmniejszym w letnich. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210 – 220 dni. W ciągu roku przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie o średnich prędkościach 2,7 m/s. Cisie stanowią 9,7% roku.

Stan czystości powietrza atmosferycznego jest determinowany przez dwa rodzaje zanieczyszczeń:

- emisja z zakładów produkcyjnych, przemysłowych i energetycznych zlokalizowanych w granicach Miasta,
- emisja z zakładów produkcyjnych, przemysłowych i energetycznych zlokalizowanych w sąsiednich gminach,

¹ Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegl. Met Hydrolog., I, 1.

- „niska emisja” - emisja lokalna pochodząca z palenisk domowych, małych kotłowni oraz pochodzących z transportu samochodowego.

Topoklimat

Najważniejszymi elementami meteorologicznymi kształtującymi warunki klimatyczne omawianego obszaru są: temperatura powietrza, opady atmosferyczne oraz stosunki anemologiczne. Wszystkie te ogólne czynniki klimatyczne modyfikowane są przez specyficzne czynniki lokalne, do których zalicza się głównie rzeźbę terenu (wysokość nad poziomem morza, nachylenie stoków, dolinny układ rzeźby, ekspozycję), charakter jego pokrycia oraz stopień zanieczyszczenia powietrza na tym obszarze. Pod względem warunków meteorologicznych korzystnych bądź niekorzystnych dla człowieka, jego działalności oraz dla zwierząt i roślin, na terenie Gminy można wyróżnić następujące warunki topoklimatyczne:

1. najkorzystniejsze pod względem topoklimatycznym są tereny, na których nie ma warunków do tworzenia się zastoisk zimnego powietrza, czyli tereny o znacznym nachyleniu (ponad 5°) i ekspozycji południowej, a także położone w ich obrębie systemy osadnicze o zabudowie zarówno zwartej, jak i rozproszonej, najsilniej nasłonecznione w półroczu zimowym;
2. korzystne warunki topoklimatyczne występują na terenach, gdzie zachodzi wymiana ciepła uniemożliwiająca powstawanie inwersji temperatury powietrza i lokalnych przymrozków, dobrze przewietrzane, należą tu głównie obszary rolnicze, powierzchnie zadrzewione obszarów płaskich i wyniesionych o ekspozycji południowej. Wśród obszarów zabudowanych, w tej kategorii oceny, znalazły się tereny równinne o zabudowie rozproszonej;
3. mniej korzystne warunki topoklimatyczne mają tereny o ekspozycji północnej i spadkach powyżej 5°, dobrze przewietrzanych, lecz słabo nasłonecznionych w półroczu zimowym, ponadto płaskie tereny rolnicze podatne na powstawanie przymrozków oraz wyżej położone części szerokich dolin rzecznych i tafle zbiorników wodnych;
4. obszarami bardzo niekorzystnymi są powierzchnie szerokich dolin o podmokłych dnach jak i wąskich wąwozów, zamkniętych kotlin, wyrobisk, obniżen terenowych, itp., w których tworzą się zastoiska zimnego powietrza. Są to także obszary zabudowane o zabudowie zwartej jak i rozproszonej w dolinach rzecznych, gdzie wymiana ciepła jest utrudniona, a możliwość stagnacji zanieczyszczeń powietrza duża. Zalicza się tu także tereny na wzniesieniach o nachyleniu zboczy ponad 5° i ekspozycji północnej oraz zbiorniki wodne.

Warunki topoklimatyczne na obszarze objętym Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są w większości korzystne. Negatywny wpływ na jakość topoklimatu, w szczególności na stan powietrza w warstwie przyziemnej ma niska emisja, zwłaszcza na terenach zabudowy jednorodzinnej w sezonie grzewczym oraz emisja spalin z silników samochodowych - na terenach położonych wzdłuż dróg o znacznym natężeniu ruchu.

Niekorzystne warunki topoklimatyczne występują w obniżeniach terenu. Doliny i inne wklęsłe formy geomorfologiczne cechują się znaczną wilgotnością powietrza i relatywnie słabymi warunkami przewietrzania. Są narażone na częste tworzenie się zastoisk zimnego powietrza (w czasie pogodnych nocy), mgieł i występowanie przymrozków typu radiacyjno-adwekcyjnego oraz na koncentrowanie się zanieczyszczeń w powietrzu i na dłuższe niż przeciętnie utrzymywanie się podwyższonych stężeń tych substancji (zwłaszcza przy inwersji temperatury w dolnych warstwach atmosfery).

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), są uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze.

Na kształtowanie się klimatu na terenie Gminy ma również wpływ zapylenie i zadymienie atmosfery będące konsekwencją uprzemysłowienia regionu Śląska. Kierunek i prędkość wiatru decydują o napływie zanieczyszczeń z zewnątrz, natomiast cisze niekorzystnie wpływają na przewietrzanie terenu i powodują lokalny wzrost koncentracji zanieczyszczeń.

Uciążliwym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie Wojkowic jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw dla pokrycia potrzeb grzewczych, stanowiąca źródło niskiej emisji. Podstawowym nośnikiem energii cieplnej dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej, niepodłączonej do systemu ciepłowniczego jest paliwo stałe, przede wszystkim węgiel kamienny.

Na stan atmosfery mają również wpływ zanieczyszczenia komunikacyjne. Oddziałują na środowisko w najbliższym otoczeniu drogi, a ich wpływ gwałtownie maleje wraz z odległością. Na znacznych odcinkach dróg występują zaniżone parametry techniczne ciągów układu drogowego w stosunku do pełnionych funkcji oraz nienajlepszy stan nawierzchni. Wpływa to na ograniczanie płynności ruchu i zwiększenie poziomu emisji spalin.

Podstawowych informacji dotyczących stanu jakości powietrza dostarcza Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

3.1.3. Ukształtowanie terenu

Rzeźba terenu jest powiązana z budową geologiczną obszaru a także z zaszłymi i obecnymi procesami geomorfologicznymi. Ostateczną determinantą jest natomiast czynnik ludzki, który intensywnie modeluje powierzchnię terenu.

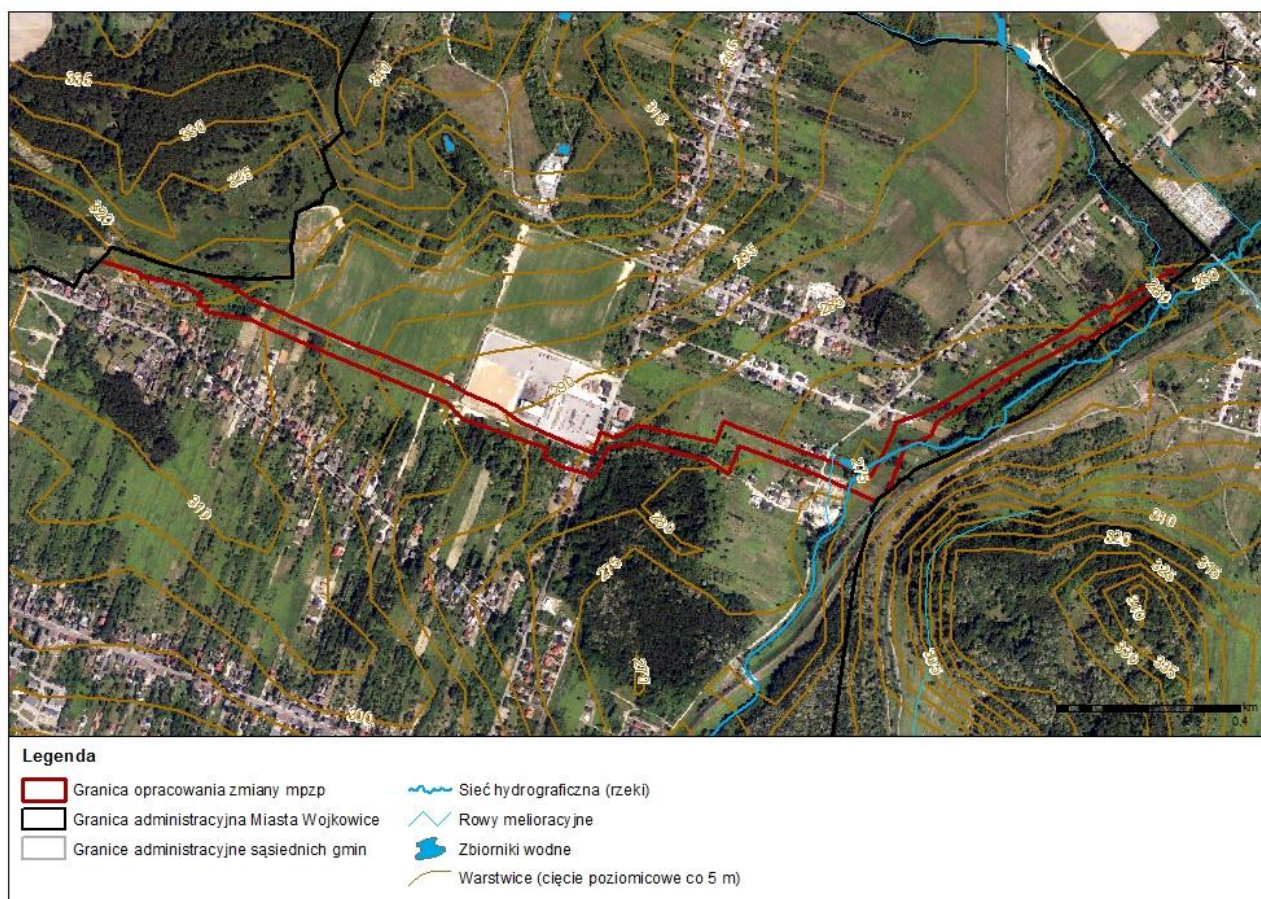
Według podziału na jednostki geomorfologiczne Polski Południowej Klimaszewskiego (1972)² Wojkowice zlokalizowane są w południowej części makroregionu Wyżyna Śląska.

Z kolei zgodnie z regionalizacją geomorfologiczną autorstwa Gilewskiej (1999)³, Wojkowice zlokalizowane są na pograniczu dwóch jednostek. Północna część Miasta, w tym obszar objęty Zmianą miejscowego planu, mieści się w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska, makroregionie Wyżyna Śląska Północna, mezoregionie Próg Tarnogórski. Natomiast południowa część Miasta należy do makroregionu Wyżyna Śląsko-Krakowska Południowa.

Teren Miasta cechuje się dość urozmaiconą rzeźbą. Wysokości bezwzględne terenu objętego Zmianą miejscowego planu kształtują się w przedziale od 275 m n. p. m. w jego południowo-wschodniej części, w dolinie cieku Wielonak, do 320 m n.p.m. w zachodniej części obszaru. Lokalne deniwelacje terenu wynoszą zatem maksymalnie do 45 m. Spadki powierzchni terenu są nieznacznie zróżnicowane. Geomorfologia przedmiotowego terenu jest determinowana przez budowę geologiczną obszaru oraz obiekty hydrograficzne.

² Klimaszewski M., 1972: Podział geomorfologiczny Polski Południowej, [w:] Klimaszewski M. (red.) Geomorfologia Polski t. I. Polska Południowa. Góry i wyżyny. PWN. Warszawa.

³ Gilewska S., 1999, Rzeźba [w:] L. Starkel (red.), Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze, PWN, Warszawa, 243–288

Rysunek 7. Wybrane elementy z zakresu ukształtowania terenu i hydrografii przedmiotowego obszaru

3.1.4. Warunki geologiczne

W budowie geologicznej obszaru obserwuje się wyraźnie zdyslokowane piaskowce i łupki karbońskie z nadległym nasunięciem niezgodnym pokrywy permskiej oraz pozostałościami utworów triasu. Faza kimeryjska skutkowała sfałdowaniem w postaci siodła i łęków o kierunku SE. Zachowane łukowe wyniosłości to głównie wschodnie odporne na denudację i wietrzenie dolomitów oraz wapieni środkowotriasowych. Obniżenia obserwuje się głównie w linii zerodowanych siodła budowanych ze skał karbońskich i permskich.

Przedmiotowy obszar, jak cała gmina, zlokalizowany jest w obrębie Garbu Tarnogórskiego, który znajduje się w obrębie rozległej trzeciorzędowej Monokliny Śląsko-Krakowskiej, zbudowanej z osadów mezozoicznych nachylonych w kierunku północnym pod kątem 3-6°. Osady te wykształcone są w facjach epikontynentalnych i kontynentalnych w postaci zwartego płaszczu. Na obszarze tym można wydzielić waryscyjskie piętro orogeniczne, a także piętro metamorficzne⁴.

Urozmaicona budowa geologiczna obszaru Miasta jest determinuje występowanie złóż kopalin. W warstwach stratygraficznych identyfikuje się mało odporne skały pochodzenia paleozoicznego (głównie piaskowce i łupki karbońskie) przykryte przez utwory permskie (głównie gruboziarniste piaskowce, iły, wapienie i margle). Powyżej występuje niewielkie powierzchniowo nasunięcie warstwy czwartorzędowych osadów zróżnicowanych przestrzennie pod względem zróżnicowanej miąższości, która osiąga miejscami

⁴ Rzętała M., Szczypek T., 2002. Garb Tarnogórski - przykład opisu komponentów środowiska mezoregionu fizycznogeograficznego (na potrzeby zajęć terenowych). Z badań nad wpływem antropopresji na środowisko. SKNG UŚ, WNoZ. Sosnowiec. 3: 143-158.

maksymalnie 22 m. Połodowcowe osady plejstoceniowe to głównie piaski i żwiry glacialne i fluwioglacjalne oraz gliny zwałowe. Holocen reprezentują fluwialne osady w dolinach rzek. Najmłodsze formy czwartorzędowe mają charakter antropogeniczny (nasypy, hałdy, zwałowiska).

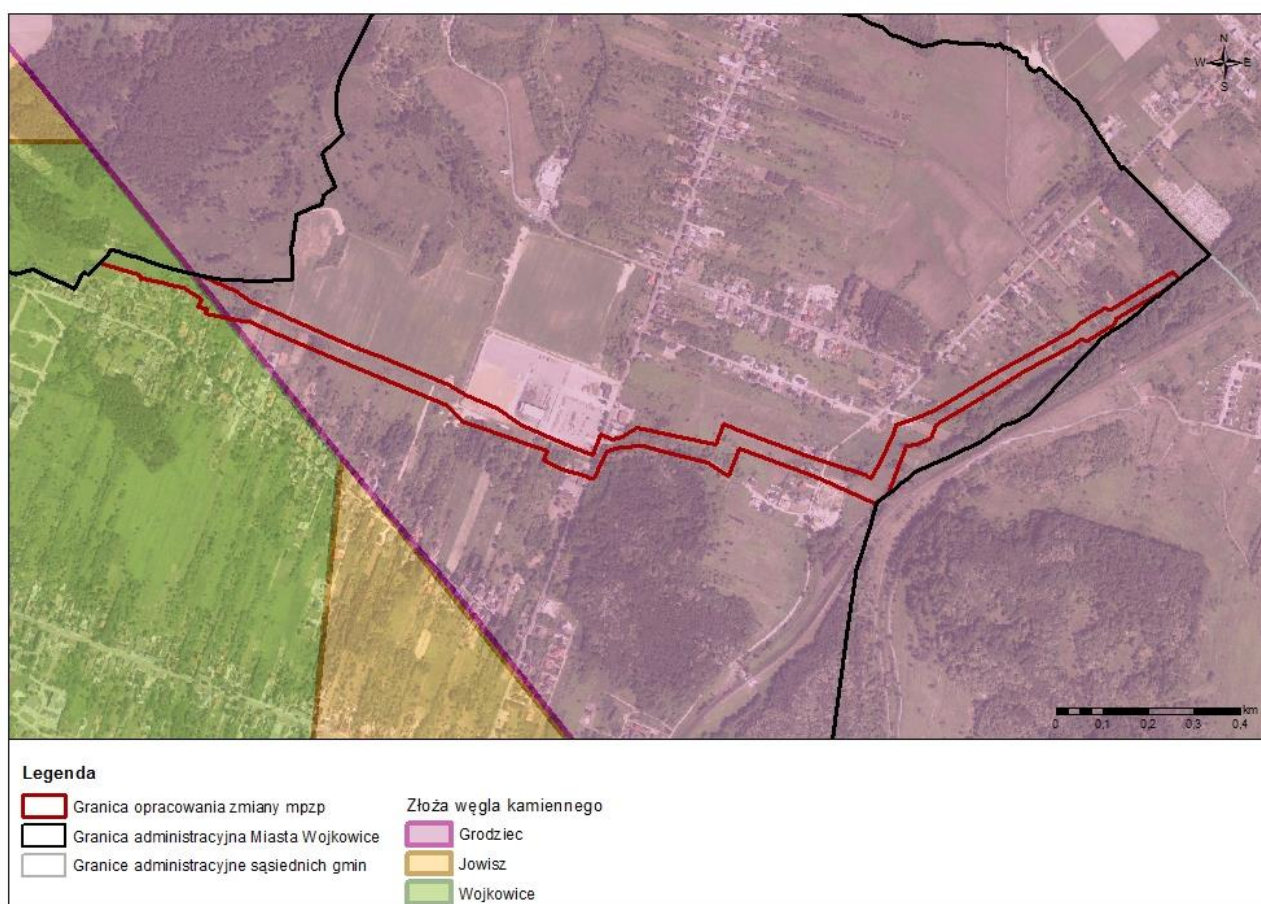
Rodzaj występujących surowców mineralnych jest bezpośrednio związany budową geologiczną obszaru. Do bogactw naturalnych występujących w granicach Wojkowic należą:

1. węgiel kamienny - sześć złóż: Andalusja, Brzeziny, Grodziec, Jowisz, Rozalia, Wojkowice,
2. rudy cynku i ołowiu - jedno złóż: Dąbrówka Mała,
3. wapień i margle przemysłu cementowego - jedno złóż: Kamyce.

Obszar objęty Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się w zasięgu dwóch złóż węgla kamiennego (według danych PIG PIB, Midas, stan na dzień 30 września 2020 r.):

- złóż węgla kamiennego Grodziec, ID złóż 325, numer dokumentacji 1437/99,
- złóż węgla kamiennego Wojkowice, ID złóż 7323, numer dokumentacji 953/2000.

Granice powyższych złóż zamieszczono na rysunku 6.

Rysunek 8. Złóża surowców naturalnych na terenie objętym opracowaniem

Przedmiotowy teren, jak i całe Wojkowice, zlokalizowany jest poza obszarami górniczymi i terenami górniczymi. Na terenie Miasta nie jest prowadzona eksploatacja surowców.

Obszar objęty Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego usytuowany jest:

- w granicach byłego terenu górniczego zlikwidowanej KWK „Grodziec” w Będzinie,
- częściowo w granicach byłego terenu górniczego zlikwidowanej KWK „Jowisz” w Wojkowicach.

3.1.5. Warunki hydrograficzne

Pod względem hydrograficznym Wojkowice znajdują się w zlewni Wisły. Wody powierzchniowe zasilane są w sposób naturalny przez opady atmosferyczne. Wielkości przepływów na ciekach są zmienne i uzależnione od intensywności opadów. Maksymalne przepływy występują w okresie wiosennym oraz w czasie wzmożonych opadów letnich - reżim śnieżno-deszczowy.

Sieć hydrograficzna Miasta jest umiarkowanie rozwinięta. Wyraźnie zarysowuje się układ trzech większych cieków oraz mniejszych strug oraz rowów melioracyjnych. Wzdłuż południowej granicy Miasta przebiega dolina rzeki Brynica. W zachodniej części w układzie południkowym przepływa Jaworzniak. Natomiast w pobliżu wschodniej granicy Miasta przebiega dolina Wielonka.

Cieki miejscami płyną zdegradowanymi dolinami rzeczny. Obserwowane są zaburzenia pierwotnych spadków terenu, zmiany bazy erozyjnej rzek, utrudnione zachowanie kierunku przepływu wody. Cieki na wielu odcinkach zostały przebudowane lub zyskały techniczną zabudowę koryta. W granicach Miasta występują nieliczne zbiorniki wodne.

Stosunki wodne w Wojkowicach uległy przekształceniom antropogenicznym, takim jak:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych,
- zmiany morfologicznego charakteru koryt rzecznych,
- zmiany powierzchniowej sieci hydrograficznej spowodowane m.in. praktyką przeciwpowodziową,
- wzrost powierzchniowej retencji depresyjnej w postaci antropogenicznych zbiorników wodnych,
- zwiększenie ilości wody wchodzącej w lokalny obieg w wyniku jej przerzutów między zlewniami, co powoduje wzrost składowej antropogenicznej odpływu rzeczno,
- antropogenicznego zaburzenia reżimu hydrologicznego cieków.

Na obszarze objętym Zmianą miejscowego planu zaznacza się fragment przebiegu cieku Wielonka (wschodnia część obszaru). Nie identyfikuje się na terenie objętym opracowaniem zagrożenia powodziowego.

Omawiany teren leży w zasięgu jednej Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) PLRW20005212678 – Wielonka, która należy do regionu wodnego Małej Wisły w dorzeczu Wisły. Część ma status naturalnej części wód o złym stanie. JCWP wykazuje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych. Wskazuje się derogacje 4(4) - 1. Jako uzasadnienie wskazuje się wpływ działalności antropogenicznej na stan JCWP oraz brak możliwości technicznych ograniczenia wpływu tych oddziaływań, generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych przez JCW. Występująca działalność gospodarcza człowieka związana jest ściśle z występowaniem surowców naturalnych bądź przemysłowym charakterem obszaru.

Zagrożenie dla wód powierzchniowych stanowią zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych oraz eutrofizacja powodowana wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa. Znaczna ilość zanieczyszczeń produkowanych przez zakłady produkcyjne, przemysłowe i górnicze (w tym poza granicami Miasta) trafia do sieci cieków i kanałów melioracyjnych. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi, a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze splukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi (paliwa, smary).

3.1.6. Warunki hydrogeologiczne

Częściowo obszar Miasta, jak również zachodnia część obszaru objętego Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajduje się w zasięgu jednego triasowego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 329 Bytom.

Triasowe piętro wodonośne związane jest z węglanowymi utworami triasowymi. Omawiany poziom wodonośny zalega w podłożu zachodniej i centralnej części Wojkowic. Zwierciadło wody zalega na głębokości 20 ÷ 30 m i w miejscach gdzie utwory triasu stanowią wychodnie na powierzchni nie posiada izolacji od zanieczyszczeń. Warstwą izolującą od spągu stanowią margliste utwory triasu. Wody w zbiornikach triasowych są na ogół średniej jakości (klasa II – badania przeprowadzone przez WIOŚ w Katowicach w 2008 r.).

Zasoby wód podziemnych są stale degradowane:

- dochodzi do ubożenia zasobów podziemnych wód w wyniku ujmowania wody z różnych formacji geologicznych dla potrzeb bytowych (lokalnych) oraz prowadzenia prac odwodnieniowych w kopalniach węgla kamiennego,
- dochodzi do zanieczyszczenia wód podziemnych w związku z uprzemysłowieniem obszaru, a także lokalnie z deponowaniem materiału (składowiska, zwalowiska odpadów pogórnich, składowiska paliw stałych, płynnych, gazowych, czy też składowiskami odpadów komunalnych),
- zachodzi zmniejszenie zdolności infiltracji gruntu w wyniku zabudowywania terenu.

Częściowo obszar Miasta, jak również zachodnia część obszaru objętego Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajduje się w zasięgu jednego triasowego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 329 Bytom (rysunek 7).

GZWP nr 329 Zbiornik Bytom charakteryzuje się stratygrafią warstwy wodonośnej poziomu triasowego (ret, wapień muszlowy), z typem ośrodka krasowo-szczelinowym. Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007) to prowincja Odry: RGO – region górnej Odry; prowincja Wisły: SŚWW – region środkowej Wisły – subregion wyżynny. Klasa jakości wody wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r. określana jest na przeważającym obszarze jako II, III, lokalnie IV klasa. Podatność zbiornika na antropopresję określa się na poziomie od bardzo podatnego do średnio i mało podatnego.

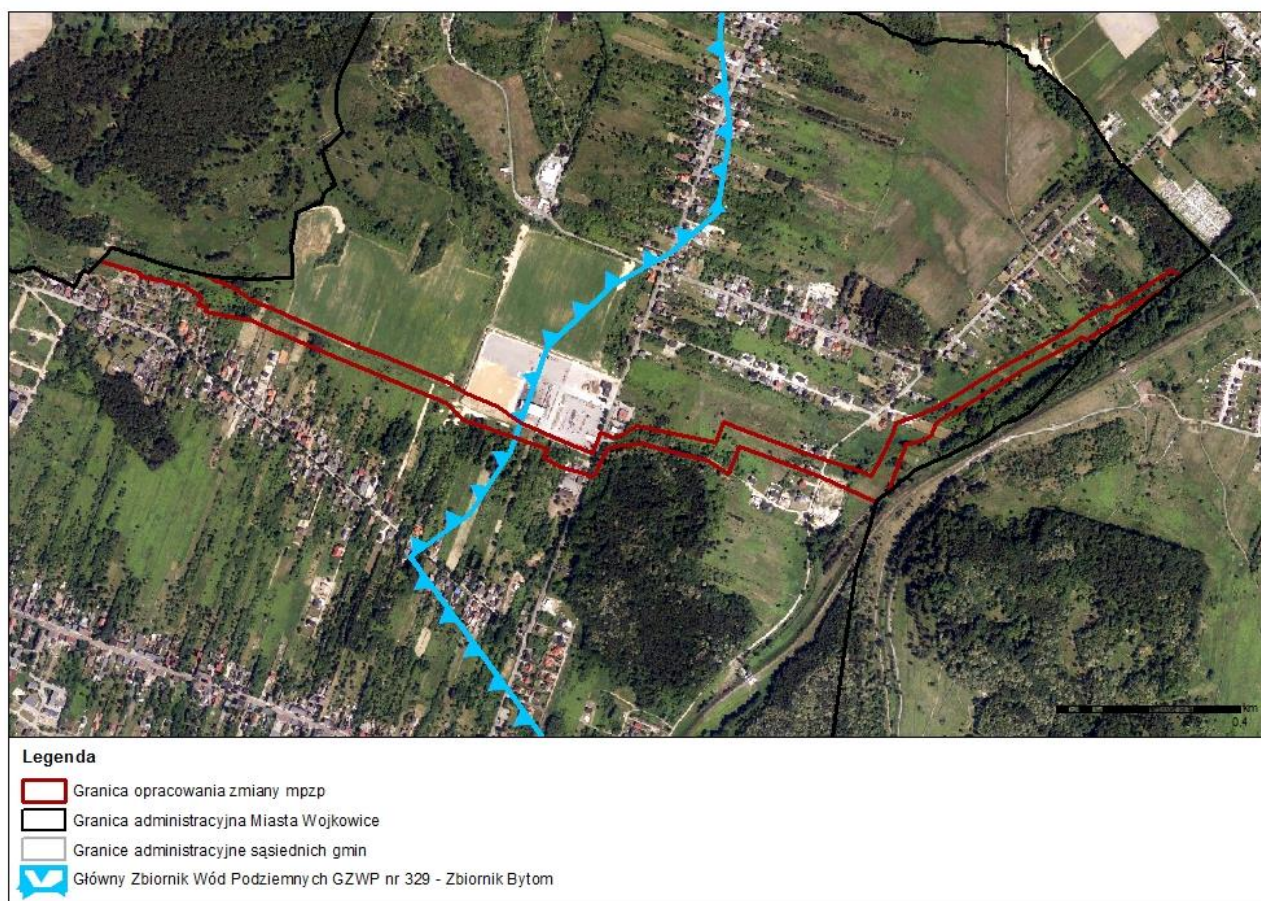
Szczegółowy opis GZWP przytoczono za „Charakterystyką głównych i lokalnych zbiorników wód podziemnych”⁵

Główny zbiornik wód podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom, jest położony w północnej części zapadliska górnośląskiego w strefie kontaktu z warwami krakowskimi. Poziom zbiornikowy tworzą połączone poziomy wodonośne retu i wapienia muszlowego (poziom wodonośny serii węglanowej triasu). Miąższość węglanowego poziomu wodonośnego w obrębie niecki bytomskiej jest zmienna i wynosi od kilku do ponad 200 m. We wschodniej części maleje do kilkudziesięciu metrów (zazwyczaj ok. 40 m), lokalnie w miejscach obniżenia podłoża wzrasta do 100 m. Struktura budowy niecki bytomskiej jest otwarta w kierunku zachodnim. Jej oś równoleżnikowa obniża się w kierunku zachodnim. W naturalnych warunkach odpływ wód podziemnych następowałby w kierunku zachodnim, zgodnie z obniżaniem się osi zbiornika i nachyleniem powierzchni terenu. Wywołana depresja odwróciła jednak kierunek spływu wód

⁵ Mikołajków J., Sadurski A. (red.), 2017: Informator PSH Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce. PIB. Warszawa

podziemnych w zachodniej części zbiornika tworząc lokalny wododział wód podziemnych w rejonie rzeki Żarski Potok.

Na wody podziemne tego zbiornika w sposób szczególny oddziałuje wieloletnia eksploatacja górnicza (do końca lat 80. XX w. prowadzona eksploatacja złóż rud cynku i ołowiu objęła prawie połowę powierzchni tego zbiornika). Wody podziemne poziomów zbiornikowych GZWP nr 329 w większości należą do II i III klasy jakości (lokalnie do IV klasy), a ich stan chemiczny jest na ogół dobry. Jednakże liczne hałdy, osadniki oraz składowiska odpadów pchutniczych będące pozostałością po eksploatacji węgla kamiennego oraz rud cynku i ołowiu stwarzają potencjalnie duże zagrożenie dla jakości tych wód.

Rysunek 9. Uwarunkowania hydrogeologiczne przedmiotowego obszaru - Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Wysoki stopień uprzemysłowienia oraz gęste zaludnienie tego rejonu, powodują duże zapotrzebowanie na wodę do picia i na potrzeby gospodarcze. Bilans wodnogospodarczy w obrębie zbiornika wykazuje niewielkie rezerwy zasobowe. W odniesieniu do obecnej (2013 r.) wielkości poboru zasoby dyspozycyjne wykorzystywane były na poziomie 93,33% (wg bilansu wodnego) oraz 85,57% (wg zatwierdzonych dokumentacji hydrogeologicznych).

Zbiornik w jego aktualnych granicach w części wschodniej i środkowej należy do struktur o bardzo słabej izolacji. Tylko częściowo w centralnej i zachodniej części można wyznaczyć obszary o średniej i małej podatności na przenikanie zanieczyszczeń. W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami na obszarze GZWP nr 329 Zbiornik Bytom zaproponowano ustanowienie obszaru ochronnego o powierzchni 59,67 km², na którym obowiązywać powinny zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody. Ze względu na ochronę zbiornika obiekty uciążliwe powinny być lokowane, w miarę

możliwości, poza projektowanymi obszarami ochronnymi, ze wskazaniem ich lokalizacji poza proponowanymi granicami zbiornika. Ze względu na skomplikowaną budowę geologiczną, prowadzoną eksploatację złóż węgla kamiennego, prowadzone odwodnienie górotworu oraz znaczne zmiany antropogeniczne powierzchni terenu, w przypadku istotnych zmian w zagospodarowaniu tego obszaru, głównie w zakresie prowadzonej działalności górniczej oraz istotnych zmian poziomów odwadniania górotworu, należy na nowo przeanalizować wpływ planowanych działań na wody podziemne zbiornika.

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG PIB, Midas, stan na dzień 30 września 2020 r.), cały obszar Wojkowic, jak i przedmiotowy teren, zlokalizowany jest w zasięgu jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 111 (PLGW2000111). Jednolita Część zaliczana jest do:

- dorzecza - Wisły,
- regionu wodnego RZGW - Małej Wisły RZGW Gliwice,
- główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni)- Brynica (III),
- obszar bilansowania - GL-III Przemsza,
- region hydrogeologiczny - region śląsko-krakowski (XII).

W jednolitej części wód podziemnych wyróżniono 3 poziomy wodonośne - czwartorzędowe, triasowe i karbońskie.

Struktura JCWPd 111 złożona jest z jednego poziomu wodonośnego, który w części południowej jednostki związany jest z izolowanymi piaskowcowymi przewarstwieniami wśród mułwców i iłowców górnego karbonu, w części środkowej i lokalnie północnej – z węglanowymi utworami retu – wapienia muszlowego, w części północnej – z piaszczysto piaskowcowymi utworami dolnego i środkowego pstręgo piaskowca. Główny poziom wodonośny występuje pojedynczo, jedynie nad piaskami i piaskowcami pstręgo piaskowca lokalnie występują wapienie i dolomity retu o niewielkiej miąższości i znaczeniu podrzędnym. Utwory retu zawsze są izolowane od piasków i piaskowców warstwą iłów pstręgo piaskowca o zróżnicowanej miąższości. W części wysuniętej najdalej na północ profil triasu jest bardziej pełny, a na powierzchni terenu lub pod cienką pokrywą czwartorzędu występują nieprzepuszczalne iły i iłowce kajpru, wśród których tylko lokalnie napotyka się zawodnione wkładki piasków, piaskowców i wapieni. Główny poziom wodonośny związany jest tam z wapieniami wapienia muszlowego, który występuje na znacznej głębokości. W sensie hydrogeologicznym obszar jednostki jest podzielony na 4 części. W części południowej poszczególne poziomy wodonośne związane z izolowanymi wkładkami piaskowców wśród iłowców i mułwców karbonu zasilane są na wychodniach i każdy z nich charakteryzuje się własnym reżimem hydrogeologicznym. Jedynie w rejonie licznych stref uskokowych dochodzi do kontaktów hydraulicznych. Wody podziemne w rejonach odwodnień kopalnianych spływają zgodnie z nachyleniem warstw, po czym są na ogół odpompowywane przez ujęcia kopalniane. Miąższość strefy aeracji w tych miejscach osiąga 100-150 m, lokalnie więcej. W rejonie Bytomia, gdzie nad wodonośnymi utworami karbonu występował niezależnie poziom wodonośny w utworach triasu, trias został lokalnie całkowicie odwodniony, a zwierciadło wody stabilizuje się głęboko poniżej stropu karbonu. Kontakt wód podziemnych i powierzchniowych ma miejsce tylko poza obszarami zdrenowanymi. Kontakt ten jest tam bezpośredni lub poprzez pokrywę czwartorzędu, która ma zmienną miąższość i zróżnicowane parametry filtracji. Dział wód podziemnych w tej części jednostki często nie pokrywa się z działem wód podziemnych, a do jednostki dopływa znaczna ilość wód podziemnych spoza jej granic. Stosunki ilościowe wód dopływających i odpływających w skali opracowania nie są możliwe do określenia. W części środkowej jednostki, gdzie poziom wodonośny stanowią wapienie i dolomity retu – wapienia muszlowego o znacznej miąższości,

stosunki hydrogeologiczne są mniej skomplikowane. Zasilanie poziomu głównego ma miejsce bezpośrednio na wychodniach lub poprzez cienką pokrywę czwartorzędu.

Stan ilościowy, jak i chemiczny JCWPd oceniany jest jako słaby. Podobnie ogólna ocena stanu JCWPd jest na poziomie słabym. Istnieje zagrożenie dla niespełnienia celów środowiskowych, głównie za sprawą czynników antropogenicznych⁶.

Przyczyny antropogeniczne:

Intensywna eksploatacja wód podziemnych, głównie w wyniku odwodnień wyrobisk górniczych powodująca nadmierne szczypanie zasobów dostępnych do zagospodarowania oraz ingresję zasolonych wód z poziomu karbońskiego. Oddziaływanie górnośląskiej aglomeracji miejskoprzemysłowej; zrzuty ścieków i kwaśnych wód kopalnianych, ługowanie substancji zanieczyszczających z hałd i składowisk. Wysokie stężenia azotanów w punkcie ujmującym wody do spożycia.

Przyczyny geogeniczne: Zjawisko ascenzji wód zasolonych.

Głównym zagrożeniem dla wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych na terenie Gminy jest brak kanalizacji sanitarnej, która objęłaby zasięgiem wszystkich mieszkańców Gminy (tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie i technicznie) oraz nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. Prowadzi to do odprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych bezpośrednio do środowiska poprzez nielegalne wyloty kanalizacji oraz nieszczelne szamba. Ścieki te są źródłem głównie zanieczyszczeń takich jak: BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany. Źródłem zanieczyszczeń są również wody opadowe spływające z terenów rolniczych (zawierających zwiększone ilości związków azotu wskutek nieracjonalnego stosowania gnojowicy i nawozów azotowych) oraz dróg, parkingów, itp.

3.1.7. Warunki glebowo-rolnicze

Gleby występujące na terenie Miasta związane są bezpośrednio z budową geologiczną i rzeźbą terenu. Ponadto wpływ na stan i jakość gleb ma również pośrednio czynnik ludzki.

Ze względu na budowę geologiczną w Wojkowicach przeważają gleby rędziny brunatne i rędziny brunatne deluwialne, które wykształciły się na wapieniach triasu a także gleby brunatne właściwe, wylugowane i deluwialne. Czarne ziemie zdegradowane identyfikuje się w okolicach ul. Fabrycznej. W dolinach rzecznych wykształciły się miejscowo gleby bielcowe, mady i gleby mułowo-torfowe. Ma to miejsce w dolinach Brynicy, Jaworznika oraz Wielonki.

Dominują gleby średnie kompleksu żytniego, głównie zaliczane do III - IV klasy bonitacyjnej. Klasa III zajmuje niewielki obszar w Żychcicach (zaledwie 2 ha).

Na terenach zurbanizowanych Miasta występują grunty antropogeniczne, które są związane z funkcjonowaniem obszarów górniczych, przemysłowych czy mieszkaniowych. Gleby wskutek deformacji powierzchni, zmiany stosunków wodnych i zanieczyszczeń atmosferycznych zostały przekształcone (zawodnione, zakwaszone, osuszone). Ze względu na stan zanieczyszczenia gleby obszaru Wojkowic cechuje IV i V klasa zanieczyszczenia (szczególnie w rejonie ulic Głowackiego i Jana III Sobieskiego).

Na znacznych obszarach utrzymują się wysokie stężenia w glebach metali ciężkich: ołowiu, kadmu i cynku. Wynika to częściowo z warunków naturalnych tzn. z położenia gminy na Garbie Tarnogórskim,

⁶ <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-100-119/4545-karta-informacyjna-jcwpd-nr-111/file.html>

gdzie podłoże naturalne stanowią skały, które stanowiły w przeszłości rudy srebra, cynku i ołowiu eksploatowane były od średniowiecza, a na skalę przemysłową od wieku XIX do lat 80. XX wieku.

Brak danych na temat obszarów zagrożonych osuwiskami i osuwisk na terenie Wojkowic. System Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) PIG⁷ nie wskazuje żadnych terenów w tym zakresie.

3.1.8. Warunki przyrodniczo-krajobrazowe

Przedmiotowy teren ma stosunkowo niewielką powierzchnię oraz liniowy kształt, który odpowiada przede wszystkim realizacji planowanej inwestycji. Taki układ i forma obszaru objętego opracowaniem nieco utrudniają obiektywną ocenę warunków krajobrazowych, które stają się w takim przypadku jedynie wycinkami większego układu i zespołu czynników.

W granicach przedmiotowego terenu krajobraz jest nieznacznie urozmaicony. Dominują tu użytki rolne, łąkowe, miejscami urozmaicone poprzez zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Ponadto zaznacza się obecność doliny niewielkiego cieku. Część terenów zajmują tereny zabudowane - obszary zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub produkcyjnej oraz nieznaczne odcinki ciągów komunikacyjnych.

Na przedmiotowym terenie wskazuje się obszar zadrzewiony - Lasek Uciekaj - jako obszar wartościowy przyrodniczo o ponadprzeciętnych walorach m.in. ze względu na zachowania lokalnej bioróżnorodności. Właściwe z przyrodniczego punktu widzenia byłoby ograniczenie inwestowania w tym obszarze i utrzymanie dotychczasowego sposobu gospodarowania. Ciekawym obszarem jest również dolina cieku Wielonka.

Niewątpliwie jednak największą dominantą krajobrazową stanowią tereny otwarte – obszary rolne i trawiaste oraz Lasek Uciekaj, które są odpowiednie dla migracji organizmów i materii.

Wśród terenów atrakcyjnych dla potrzeb turystyki i rekreacji na przedmiotowym terenie, i w jego bezpośrednim otoczeniu, wskazać można głównie obszary kontaktowe, ekotonowe, położone na styku wody i zadrzewień oraz tereny o zróżnicowanej kontrastowości krajobrazowej. Charakteryzują się one zwiększonym zróżnicowaniem gatunkowym roślin i zwierząt, zwiększoną dynamiką procesów biocenotycznych, zmiennością krajobrazu, pozwalającą na odbiór pozytywnych wrażeń wzrokowych, słuchowych i zapachowych. Dzięki znacznemu udziałowi terenów rolniczych przedmiotowy obszar ma charakter otwarty. Ogromnym atutem są tereny leśne, które podnoszą percepcyjną wartość obszaru, jednocześnie pozytywnie wpływając na stan i jakość powietrza atmosferycznego obszaru.

3.1.9. Biosfera

Według podstawowego podziału geobotanicznego Polski przedmiotowy teren zlokalizowany jest w Prowincji Niżowo-Wyżynnej, Środkowoeuropejskiego Działu A – Bałtyckiego, Poddziału (A₄) – Pasa Wyżyn Środkowych w Krainie (14) Wyżyny Śląskiej, w okręgu wschodnim.

Natomiast według podziału Matuszkiewicza (2008) obszar objęty opracowaniem znajduje się w Dziale Wyżyn Południowopolskich C, Krainie Górnos Śląskiej C.3, Okręgu Górnos Śląskim Właściwym C.3.1, w dwóch podokręgach Będzińskim C.3.1.e i Bytomsko-Mysłowickim C.3.1.n.

⁷ <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/>

Flora

Opisy zbiorowisk roślinnych przytoczono za opracowaniem: *"Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza terenów położonych w granicach administracyjnych gminy Wojkowice", 2014.*

W środowisku przyrodniczym Wojkowic dominują obszary bezleśne. Lasy zajmują niewielką powierzchnię i występują jako izolowane wyspy. W odniesieniu do przedmiotowego terenu na uwagę zasługują zadrzewienia Lasku Uciekaj (okolice dawnych wyrobiskach na Uciekaju) oraz pozostałości łągów i olsów nad Wielonką. Zbiorowiska te nawiązują na ogół składem gatunkowym zgodnym z lokalnym siedliskiem.

Lasy stanowią głównie zadrzewienia powstałe w wyniku sztucznych nasadzeń bądź efekt spontanicznego wkraczania okazów drzew i większych drzewostanów na tereny trawiaste. W składzie gatunkowym lasów wyróżnia się m.in. okazu następujących gatunków:

- dębu czerwonego (*Quercus robur*),
- robinii akacjowej (*Robinia pseudoacacia*),
- sosny czarnej (*Pinus nigra*),
- czarernchy zwyczajnej (*Padus serotina*),
- śnieguliczki białej (*Symphoricarpos albus*),
- topoli hybrydy (*Populus*) sp.,
- klonu jesionolistnego (*Acer negundo*).

Cenne okazują się zbiorowiska m.in. w dolinie Wielonki o składzie gatunkowym podobnym do naturalnego a tym skład gatunkowy o charakterze zbiorowisk łągowych *Alno-Ulmion* i olsowych *Alnion-glutinosae* (w dolinie Wielonki głównie olsze czarne *Alnus glutinosa*).

Ze względu na stan zbliżony do naturalnego wartościowe są również ..., które powstały w wyniku spontanicznej fragmentarycznej inicjacji zadrzewień wielogatunkowych o charakterze grądów bądź łągów *Fagetalia sylvaticae* w południowej i południowo-wschodniej części Uciekaju.

Do cennych przyrodniczo, mimo niewielkiej domieszki gatunków obcych, zaliczyć należy także kępy zadrzewień śródpolnych oraz zbiorowiska gatunków: szakłaka pospolitego (*Rhamnus catarcticus*), różę dziką (*Rosa canina*), śliwę tarninę (*Prunus spinosa*) i głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*). Obserwuje się zarastanie dawnych pól uprawnych oraz muraw. Porastają one brzegi ścieżek i miedze w obrębie uprawianych pól i nieużytków.

Obszary nieporośnięte lasami w Wojkowicach to głównie pola uprawne i nieużytki na różnych etapach sukcesji oraz murawy kserotermiczne (przede wszystkim z klasy *Festuco-Brometea*). Duże znaczenie w krajobrazie mają siedliska ruderalne, obecnie zróżnicowaną roślinnością z klas: *Epilobietea angustifolii* i *Artemisietea vulgaris* oraz pola uprawne wykorzystywane głównie w celu uprawy zbóż. Jeden z większych kompleksów wciąż uprawianych użytków rolnych wskazuje się w okolicach ul. Brzeziny. Zaznacza się, iż powierzchnia pól uprawnych ulega ciągłemu pomniejszaniu. U nieużytki często zdominowane są przez monocenozy nawłoci kanadyjskiej oraz tworzą je zbiorowiska ze związków: *Epilobion angustifolii*, *Dauco-Melilotenion* lub *Centauretalia cyani*. W dolinie Wielonki występuje ponadto roślinność ziołoroślowa związana z żyznymi i wilgotnymi siedliskami. Brzegi wód mogą miejscami porastać niewielkie płyty terofitów z klasy *Bidentetia tripartiti*.

Fauna

Zwierzęta występujące na przedmiotowym obszarze to głównie gatunki typowe dla niżu polskiego nawiązujące składem gatunkowym do uwarunkowań i charakteru siedlisk. W związku z powyższym skład gatunkowy fauny stanowią przede wszystkim gatunki leśne, jak i gatunki związane z terenami otwartymi (rolnymi) i zabudowaniami. Z uwagi na charakter omawianego terenu, można tu spotkać w dużej mierze gatunki synantropijne. Bez wątpienia świat zwierzęcy najliczniej reprezentują bezkręgowce należący do takich grup jak mięczaki, owady i pajączaki.

Gatunki wymienione poniżej przytoczono za opracowaniem specjalistycznym - „*Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza terenów położonych w granicach administracyjnych gminy Wojkowice*”, 2014 i w odniesieniu do całego Miasta.

Bezkręgowce

Gatunki objęte ochroną:

- ślimak winniczek (*Helix pomatia*),
- chrząszcz biegacz skórzasty (*Carabus coriaceus*),
- trzmiel ziemny (*Bombus terrestris*),
- trzmiel kamiennik (*Bombus lapidarium*),
- trzmiel rudy (*Bombus pascuorum*).

Zaobserwowane gatunki nie objęte ochroną:

- a) motyle muraw i dolin cieków:
 - modraszki (*Phengaris*),
 - czerwoczyki (*Lycaena*),
 - polowiec szachownica (*Melanargia galathea*),
 - rusałki (*Aglais*),
 - mieniak tęczowiec (*Apatura iris*),
 - paź królowej (*Papilio machaon*),
 - zawisak tawulec (*Sphinx ligustri*);
- b) ważki:
 - łątka dziewczeczka (*Coenagrion puella*),
 - szablak krwisty (*Sympetrum sanguineum*),
 - żagnica sina (*Aeshna cyanea*),
 - nimfa stawowa (*Enallagma cyathigerum*),
 - świtezianka dziewica (*Calopteryx virgo*).

Ryby

Gatunki objęte ochroną:

- piskorz *Misgurnus fossilis* - gatunek figurujący w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej i umieszczonego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt ze statusem NT,
- śliz *Barbatula barbatula*.

Zaobserwowane gatunki nie objęte ochroną:

- kiełb pospolity (*Gobio gobio*),
- ciernik (*Gasterosteus aculeatus*),

- okoń (*Perca fluviatilis*),
- szczupak (*Esox lucius*),
- leszcz (*Abramis brama*),
- krąp (*Blicca bjoerkna*),
- płoć (*Rutilus rutilus*),
- karaś srebrzysty (*Carassius gibelio*),
- karp (*Cyprinus carpio*),
- sandacz (*Sander lucioperca*),
- węgorz (*Anguilla anguilla*),
- sum (*Silurus glanis*).

Płazy

Gatunki objęte ochroną:

- kumak nizinny (*Bombina bombina*),
- traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*),
- rzekotka drzewna (*Hyla arborea*),
- ropucha zielona (*Pseudepidalea viridis*),
- traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*).

Gady

Gatunki objęte ochroną:

- jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*),
- jaszczurka żyworodna (*Zootoca vivipara*),
- zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*).

Ptaki

Zgodnie z literaturą (wskazaną powyżej), na obszarze Wojkowic stwierdzono występowanie 125 gatunków ptaków, z czego 107 objętych jest ochroną ścisłą, 7 ochroną częściową, a 11 znajduje się pod ochroną łowiecką.

Na terenie gminy wykazano występowanie następujących gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej:

- a) gniazdujące:
 - dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*),
 - podróżniczek (*Luscinia svecica*),
 - dzierzba gąsiorek (*Lanius collurio*);
- b) możliwe gniazdowanie:
 - ortolan (*Emberiza hortulana*);
- c) zalatujące - niespełniające kryteriów lęgowości dla przyznania mu którejś z kategorii gniazdowania, lecz korzystający w jakiś sposób z powierzchni:
 - bocian biały (*ciconia ciconia*),
 - sokół wędrowny (*Falco peregrinus*),
 - trzmiełojad (*Pernis apivorus*),

- błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*),
- żuraw (*Grus grus*),
- rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*),
- zimorodek (*Alcedo atthis*).

d) pozostałe zaobserwowane (kolejność alfabetyczna):

- bekas kszysk (*Gallinago gallinago*),
- biegus mały (*Calidris temminckii*),
- bogatka (*Parus major*),
- brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*),
- brodziec samotny (*Tringa ochropus*),
- brzęczka (*Locustella luscinioides*),
- cierniówka (*Sylvia communis*),
- cyraneczka zwyczajna (*Anas crecca*),
- cyranka zwyczajna (*Spatula querquedula*),
- czajka (*Vanellus vanellus*),
- czapla siwa (*Ardea cinerea*),
- czarnogłówek (*Poecile montanus*),
- czyż zwyczajny (*Spinus spinus*),
- dudek (*Upupa epops*),
- dymówka (*Hirundo rustica*),
- dzierzba srokosz (*Lanius excubitor*),
- dzięcioł duży (*Dendrocopos major*),
- dzięciołek (*Dendrocopos minor*),
- dzwonek (*Chloris chloris*),
- gajówka (*Sylvia borin*),
- gawron (*Corvus frugilegus*),
- gęś gęgawa (*Anser anser*),
- gęś zbożowa (*Anser fabalis*),
- gil zwyczajny (*Pyrrhula pyrrhula*),
- głowienka zwyczajna (*Aythya ferina*),
- gołąb miejski (*Columba livia f. urbana*),
- grubodziób zwyczajny (*Coccothraustes coccothraustes*),
- grzywacz (*Columba palumbus*),
- jastrząb zwyczajny (*Accipiter gentilis*),
- jerzyk (*Apus apus*),
- kaczka czernica (*Aythya fuligula*),
- kaczka krzyżówka (*Anas platyrhynchos*),
- kapturka (*Sylvia articapilla*),
- kawka (*Corvus monedula*),
- kląskawa (*Saxicola rubicola*),
- kobuz (*Falco subbuteo*),
- kokoszka wodna (*Gallinula chloropus*),

- kopciuszek (*Phoenicus ochruros*),
- kormoran czarny (*Phalacrocorax carbo*),
- kos (*Turdus merula*),
- kowalik (*Sitta europaea*),
- krętogłów (*Jynx torquilla*),
- krogulec zwyczajny (*Accipiter nisus*),
- kruk (*Corvus corax*),
- krwawodziób (*Tringa totanus*),
- kukutka (*Cuculus canorus*),
- kulczyk (*Serinus serinus*),
- kuropatwa zwyczajna (*Perdix perdix*),
- kwiczoł (*Turdus pilaris*),
- łabędź niemy (*Cygnus olor*),
- łożówka (*Acrocephalus palustris*),
- łyska (*Fulica atra*),
- makolągwa (*Carduelis cannabina*),
- mazurek (*Passer montanus*),
- mewa siwa (*Larus canus*),
- mewa śmieszka (*Chroicocephalus ridibundus*),
- modraszka (*Cyanistes caeruleus*),
- muchołówka szara (*Muscicapa striata*),
- muchołówka żałobna (*Ficedula hypoleuca*),
- mysikrólik zwyczajny (*Regulus regulus*),
- myszołów zwyczajny (*Buteo buteo*),
- niałbrzytka zwyczajna (*Oenanthe oenanthe*),
- nurogęś (*Mergus merganser*),
- oknówka (*Delichon urbicum*),
- pałacz ogrodowy (*Certhia brachydactyla*),
- paszkoć (*Turdus viscivorus*),
- perkoz dwuczuby (*Pediceps cristatus*),
- perkoz (*Techybaptus ruficollis*),
- piecuszek (*Phylloscopus trochilus*),
- piegża (*Sylvia curruca*),
- pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*),
- pliszka siwa (*Motacilla alba*),
- pliszka żółta (*Motacilla flava*),
- pokląskawa (*Saxicola ruberta*),
- potrzos (*Emberiza schoencilus*),
- pójdzka (*Athene noctua*),
- przepiórka (*Coturnix coturnix*),
- pustułka (*Falco tinnunculus*),
- raniuszek (*Aegithalos caudatus*),

- remiz (*Remiz pendulinus*),
- rokitniczka (*Acrocephalus schoenobaenus*),
- rudzik (*Erithacus rubecula*),
- rycyk (*Limosa limosa*),
- sierpówka (*Streptopelia decaocto*),
- sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*),
- sikora uboga (*Poecile palustris*),
- skowronek polny (*Alauda arvensis*),
- słonka (*Scolopax rusticola*),
- słowik rdzawy (*Luscinia megarhynchos*),
- sosnówka (*Periparus ater*),
- sójka (*Garrulus glandarius*),
- sroka (*Pica pica*),
- strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*),
- szczygieł (*Carduelis carduelis*),
- szpak (*Sturnus vulgaris*),
- śpiewak (*Turdus philomelos*),
- świergotek (*Anthus trivialis*),
- świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*),
- świerszczak (*Locustella naevia*),
- świstunka leśna (*Phylloscopus collybita*),
- trzciniak (*Acrocephalus arundinaceus*),
- trzcinniczek (*Acrocephalus scirpaceus*),
- trznadel (*Emberiza citrinella*),
- turkawka (*Streptopelia turtur*),
- uszatka (*Asio otus*),
- wilga (*Oriolus oriolus*),
- wodnik (*Rallus aquaticus*),
- wrona siwa (*Corvus cornix*),
- wróbel (*Passer domesticus*),
- zaganiacz (*Hippolais icterina*),
- zausznik (*Pediceps negricollis*),
- zięba (*Fringilla coelebs*).

Fauna rejonów zurbanizowanych ma typowy charakter fauny miejskiej i nie odbiega od fauny innych miast naszego regionu.

3.1.10. Ochrona przyrody i korytarze ekologiczne

W granicach przedmiotowego terenu nie wskazano punktowych, jak i obszarowych form ochrony przyrody w myśl ustawy o ochronie przyrody.

Obszar objęty Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zlokalizowany jest poza układem korytarzy ekologicznych krajowych jak i województwa śląskiego⁸.

3.1.11. Dziedzictwo kulturowe

Na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się dóbr kultury będących:

- zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków województwa,
- zabytkami ujętymi w Gminnej Ewidencji Zabytków,
- obiektami małej architektury,
- obiektami militarnymi,
- stanowiskami archeologicznymi.

3.2 Ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Przyjęte w projekcie Zmiany planu przeznaczenia, analiza obecnego zagospodarowania i uwarunkowań terenu oraz polityka przestrzenna zawarta w studium nie wykazują sprzeczności bądź wyraźnych konfliktów ekologiczno-ekonomicznych.

W projekcie Zmiany planu wprowadza się w zakresie informacji planu przebieg projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących.

Brak realizacji zapisów Zmiany planu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze. Tym samym brak realizacji ustaleń wynikających z opracowywanej Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice nie będzie skutkować pogorszeniem się kondycji środowiska przyrodniczego, w żadnym z jego elementów składowych.

⁸ Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. 2008. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Ss. 113-120 (W:) Jędrzejewski W., Ławreszuk D. (red.) 2008. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”. Zakład Badania Ssaków PAN. Białowieża. Ss. 308. Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.). 2010. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Katowice. Ss. 280 [maszynopis].

4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W granicach przedmiotowego obszaru przeważają powierzchnie biologicznie czynne w formie użytków rolnych, terenów łąk, nieużytków porośniętych roślinnością trawiastą, miejscami urozmaicone poprzez zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Zaznacza się obecność doliny niewielkiego cieku oraz udział (co prawda nieznaczny) obszaru zadrzewionego – Lasek Uciekaj. Część terenów zajmują tereny zabudowane - obszary zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub produkcyjnej oraz nieznaczne odcinki ciągów komunikacyjnych.

Lasek Uciekaj to obszar zadrzewiony oceniany jako obszar wartościowy przyrodniczo o ponadprzeciętnych walorach m.in. ze względu na zachowania lokalnej bioróżnorodności. Właściwe z przyrodniczego punktu widzenia byłoby ograniczenie inwestowania w tym obszarze i utrzymanie dotychczasowego sposobu gospodarowania. Ciekawym obszarem jest również dolina cieku Wielonka.

Zmiana planu wprowadza przebieg projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną.

Jak wskazuje Projektant gazociągu - Antea Polska Spółka Akcyjna - inwestycja jest potencjalnie oddziałująca na środowisko w myśl rozporządzenia Rady Ministrów. Ww. przedsięwzięcie jest częścią inwestycji celu publicznego obejmującej budowę gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy (DN) 150 mm oraz ciśnieniu roboczym MOP 2.5 MPa na odcinku od zespołu zaporowo-upustowego zlokalizowanego w rejonie ul. Wolności w Będzinie do stacji redukcyjno-pomiarowej Rogoźnik przy ul. Fabrycznej w Bobrownikach, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą tj. zespoły zaporowo-upustowe (ZZU), gazociągi odejściowe o średnicach (DN) od 80 mm do 100 mm zasilające stacje gazowe, drogi dojazdowe do ZZU. Nowy gazociąg w miarę możliwości technicznych zostanie ułożony wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy (DN) 150 mm, który docelowo zostanie wyłączony z eksploatacji.

Ponadto realizacja zamierzeń Zmiany planu wymaga zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach planu oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

5 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

5.1 Zagrożenie jakości powietrza atmosferycznego oraz zagrożenie topoklimatu

Jakość powietrza atmosferycznego jest kształtowana poprzez zanieczyszczenia ze źródeł zlokalizowanych na terenie Miasta (źródła wewnętrzne) oraz zanieczyszczenia nacierające znad sąsiednich miast i gmin głównie tych zlokalizowanych na zachód i południowy-zachód (co wynika z przeważających kierunków wiatru), w tym znad oddalonych większych ośrodków śląskich (źródła zewnętrzne).

Układ wiatrów jest przyczyną różnego kształtowania stanu sanitarnego powietrza w regionie. Rzeczywisty stan zanieczyszczenia atmosfery badany jest przez służby sanitarno-epidemiologiczne. Jakość powietrza w danym miejscu jest uzależniona od wielu czynników, o charakterze naturalnym i sztucznym. W granicach przedmiotowego terenu nie wskazuje się jednoznacznie istotnych emiterów zanieczyszczeń powietrza.

Szczegółowe informacje z zakresu rodzaju emisji zanieczyszczeń oraz wielkość emisji dla większych zakładów oraz instytucji na terenie Wojkowic winny być zestawione w kartach korzystania ze środowiska, sporządzanych przez podmioty korzystające ze środowiska zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2003 r. (Dz.U.2003.110.1058).

Kolejnym zagrożeniem dla jakości powietrza atmosferycznego są lokalne źródła niskiej emisji z prywatnych i osiedlowych palenisk oraz układ komunikacyjny. Uciążliwym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw dla pokrycia potrzeb grzewczych stanowiąca źródło niskiej emisji. Podstawowym nośnikiem energii cieplnej dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej, niepodłączonej do systemu ciepłowniczego jest paliwo stałe, przede wszystkim węgiel kamienny i koks, przy czym znaczna część mieszkańców ze względów ekonomicznych nadal korzysta z niskiej jakości asortymentów węgla. Wzrasta udział obiektów, gdzie zapotrzebowanie na energię pokrywane jest przez kotły gazowe. Olej opałowy, gaz płynny czy biomasa (słoma, odpady drewniane itp.) – należąca do grupy nośników energii odnawialnej – przyjmowane jako proekologiczne, wykorzystywane są sporadycznie. Poza wymienionymi źródłami energetycznymi na terenie Miasta zlokalizowanych jest szereg kotłowni lokalnych zaopatrujących w ciepło zakłady przemysłowe, obiekty użyteczności publicznej, obiekty strefy usług itp., wykorzystujące jako nośniki energii paliwo węglowe, olej opałowy lub sporadycznie gaz ziemny czy źródła energii odnawialnej.

Emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych ma charakter liniowy, a jej główne natężenie znajduje się w pobliżu szlaków komunikacyjnych oraz obszarów z zabudową mieszkaniową. Oddziałują na środowisko w najbliższym otoczeniu drogi, a ich wpływ gwałtownie maleje wraz z odległością. Na znacznych odcinkach dróg występują zaniżone parametry techniczne ciągów układu drogowego w stosunku do pełnionych funkcji oraz nienajlepszy stan nawierzchni. Wpływa to na ograniczanie płynności ruchu i zwiększenie poziomu emisji spalin.

Reasumując struktura zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery na terenie Miasta obejmuje głównie emisje ze źródeł energetycznych i takie zanieczyszczenia jak: pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla oraz benzoalfa-piren.

Dla kształtowania się topoklimatu analizowanego terenu duże znaczenie mają panujące warunki meteorologiczne, m.in.:

1. opad atmosferyczny, który na skutek wymywania zanieczyszczeń wpływa na poprawę jakości powietrza,
2. prędkość wiatru decydująca o prędkości przemieszczania się zanieczyszczeń i przewietrzaniu terenu,
3. temperatura przy powierzchniowej warstwy powietrza, warunkująca ilość emitowanych zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych w okresie zimowym,
4. pionowy rozkład temperatury, który decyduje o rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń - inwersja temperatur, kiedy temperatura powietrza rośnie wraz z wysokością, co utrudnia przemieszczaniu się zanieczyszczeń do góry, zanieczyszczenia gromadzą się wówczas w przy powierzchniowej warstwie atmosfery,

5. promieniowanie słoneczne – przemiana związków obecnych w powietrzu, powstanie zanieczyszczeń wtórnych.

5.1.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na warunki aerosanitarne przedmiotowego terenu wpływać będą zanieczyszczenia pyłowe i gazowe powstające na etapach przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej. Ponadto utrzymywać się będzie dotychczasowe oddziaływanie istniejących emiterów zanieczyszczeń powietrza o charakterze punktowym i liniowym.

W związku z powyższym może dojść do czasowego zwiększenia ilości punktowych i obszarowych źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego emitujących zanieczyszczenia pyłowe i gazowe.

Ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wpłyną zmianę topoklimatu analizowanego obszaru. Wprowadzenie sieci gazowej o nowym przebiegu wiązać się będzie z częściowym zajęciem obszarów biologicznie czynnych i usunięciem /ograniczeniem roślinności porastającej te tereny. Istotne w tym zakresie będzie okresy przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej. Realizacja inwestycji będzie powodować zmianę warunków mikroklimatycznych w kierunku typowym dla terenów zurbanizowanych, zwłaszcza we wskazanych powyższej okresach. W wyniku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się dalsze:

- obniżenie wilgotności powietrza,
- zmniejszenie amplitudy temperatur dnia do nocy,
- zwiększenie tempa spływu powierzchniowego,
- lokalne obniżenie wilgotności gruntu.

5.1.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości a tym samym poprawiające stan powietrza wymienia się ograniczenie do koniecznego minimum okresów przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej oraz, o ile pozwalać będą na to przepisy odrębne, realizację nasadzeń roślinności i umożliwienie naturalnej sukcesji roślinnej na terenach, gdzie będzie to możliwe w świetle Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Ponadto w odniesieniu do pozostałych terenów wskazuje się:

- zachowanie standardów w zakresie ilości i jakości emitowanych spalin,
- korzystanie z lepszych jakościowo paliw spalanych w domowych, osiedlowych kotłach, piecach i kotłowniach,
- wyeliminowanie uciążliwych lub wadliwych urządzeń grzewczych na rzecz niskoemisyjnych kotłów,
- przyłączenie i korzystanie z lokalnej sieci zaopatrującej w ciepło,

- stosowanie proekologicznych źródeł energii dla wszystkich obiektów kubaturowych,
- termomodernizację obiektów,
- właściwą utylizację odpadów,
- modernizację, unowocześnienie szlaków komunikacyjnych.

5.2 Zagrożenia środowiska emisją hałasu

Hałasem jest każdy niepożądany, nieprzyjemny, dokuczliwy, a nawet szkodliwy dźwięk, który praktycznie towarzyszy każdej działalności człowieka. Powszechność występowania hałasu powoduje wiele negatywnych skutków, szczególnie dla jakości życia i zdrowia człowieka.

Ochrona przed hałasem dotyczy metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania), jak i imisji (odbioru) hałasu. Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Dopuszczalne poziomy hałasu muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę w odniesieniu do terenów chronionych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014 poz. 112). Są one zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren oraz od pory doby. Zostały one przedstawione w tabeli zamieszczonej poniżej.

Tabela 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikiem LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

RODZAJ TERENU	DOPUSZCZALNY DŁUGOOKRESOWY ŚREDNI POZIOM DŹWIĘKU A W DB			
	DROGI LUB LINIE KOLEJOWE		POZOSTAŁE OBIEKTY I DZIAŁALNOŚĆ BĘDĄCA ŹRÓDŁEM HAŁASU	
	L _{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L _N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY	L _{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L _N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY
A) TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	64	59	50	40
B) TERENY ZABUDOWY ZWIĄZANEJ ZE STAŁYM LUB CZASOWYM POBYTEM DZIECI I MŁODZIEŻY				
C) TERENY DOMÓW OPIEKI SPOŁECZNEJ				
A) TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZAMIESZKANIA ZBIOROWEGO	68	59	55	45
B) TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ				
C) TERENY REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE				
D) TERENY MIESZKANIOWO-USŁUGOWE				

Główny cel projektowanej Zmiany planu to wprowadzenie, w zakresie informacji planu, przebiegu projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących.

Głównym źródłem hałasu na analizowanym terenie jest obecnie działalność usługowa. Tutaj poziom hałasu jest kształtowany w głównej mierze przez charakter procesu technologicznego, stosowanych materiałów oraz wygłuszenie obiektów. Zagrożenia akustyczne o niskim natężeniu nie stanowią obciążenia dla środowiska. Planowane w granicach opracowania obiekty mają głównie wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa.

Lokalnymi źródłami emisji hałasu na terenie opracowania jest także liniowe źródło hałasu związane z układem komunikacji drogowej. Głównym emitentem hałasu są pojazdy poruszające się po drogach utwardzonych. Czynniki wpływającymi na poziom hałasu komunikacyjnego są: natężenie i płynność ruchu, udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu oraz położenie drogi. Na poziom hałasu drogowego ma również wpływ stan techniczny dróg. Poza wymienionymi czynnikami dodatkowy wpływ na poziom emitowanego hałasu ma też płynność ruchu i styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: ukształtowanie terenu, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, roślinność itp.), sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

Zwiększone natężenie ruchu drogowego na terenie opracowania występuje przede wszystkim w godzinach porannych i popołudniowych, w czasie dojazdów do miejsc pracy, odbioru produktów oraz dostaw półproduktów wraz z obsługą procesu technologicznego oraz ciągły ruch tranzytowy. W tych godzinach wzdłuż dróg mogą występować podwyższone poziomy hałasu niekorzystnie oddziałujące na najbliższe położone tereny.

Na terenie objętym opracowaniem można odnotować sezonowe oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością rolniczą. Działalność rolnicza, zwłaszcza uprawa pól, opiera się w dużej mierze o procesy transportowe i magazynowe, gdzie źródłem hałasu są maszyny i urządzenia rolnicze. Oddziaływanie akustyczne wynikające z tego działu gospodarki narodowej wzrasta wraz z mechanizacją procesu uzyskiwania plonów i utrzymywania stad hodowlanych. Zabiegi agrotechniczne (tj. oranie, bronowanie, koszenie zboża) wykonywane są sezonowo przy użyciu sprzętu rolniczego. Zwalczanie uciążliwego hałasu regulowane jest przez szereg norm dotyczących szkodliwości hałasu w pojazdach i maszynach rolniczych oraz Dyrektywami Parlamentu Europejskiego w sprawie poziomu hałasu odczuwanego przez kierującego kołowymi ciągnikami rolniczymi lub leśnymi. Mechanizacja rolnictwa ulega ciągłym zmianom, co związane jest z dostosowaniem do wymogów Unii Europejskiej.⁹

Aktualnie w omawianych granicach występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz tereny usługowe najczęściej powiązane są z funkcjami bytowymi. Zagrożenia akustyczne o niskim natężeniu nie stanowią obciążenia dla środowiska. Istniejące w granicach opracowania obiekty mają głównie wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa.

W granicach przedmiotowego terenu identyfikuje się tereny podlegające ochronie akustycznej: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

⁹ Caban J., Maksym P., Marczuk A., Drożdżel P., 2016: Wybrane zagadnienia zanieczyszczenia środowiska hałasem pochodzącym z pracy maszyn i urządzeń rolniczych. Autobusy: technika, eksploatacja, systemy transportowe. 17(12):55-58. Instytut Naukowo-Wydawniczy "SPATIUM". sp. z o.o.

5.2.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na zagrożenie środowiska emisją hałasu przedmiotowego terenu wpłynąć może wzmożone oddziaływanie akustyczne generowane na etapach przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej. Ponadto utrzymywać się będzie dotychczasowe oddziaływanie istniejących emiterów hałasu. W związku z powyższym może dojść do czasowej uciążliwości akustycznej i pogorszenia warunków akustycznych.

Natężenie hałasu i jego rodzaj będzie ściśle związane z charakterem działalności realizowanej na poszczególnych terenach. Jako czasowe wzmożone źródła hałasu wskazać można okres realizacji szczegółowych projektów rozbudowy/modernizacji/realizacji zamierzeń planistycznych.

5.2.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Należy zachować standardy w zakresie ochrony przed hałasem, w tym metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania), jak i imisji (odbioru) hałasu. Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wymienia się ograniczenie do koniecznego minimum okresów przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej oraz, o ile pozwalać będą na to przepisy odrębne, realizację nasadzeń roślinności o funkcji izolacyjnej (naturalne bariery akustyczne) na terenach, gdzie będzie to możliwe w świetle Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Ponadto w odniesieniu do pozostałych terenów wskazuje się:

- poprawę parametrów nawierzchni dróg na przedmiotowym obszarze i ewentualne wprowadzenie ograniczeń prędkości (w zależności od odpowiednich organów), co poprawi komfort akustyczny w związku z ograniczeniem hałasu komunikacyjnego,
- realizację działalności usługowej i produkcyjno-usługowej w oparciu o technologie i system pracy, dzięki którym obiekty będą mieć wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa,
- realizację działalności rolniczej w oparciu o technologie i system pracy, dzięki którym obiekty będą mieć wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa,
- wprowadzenie roślinności o charakterze izolacyjnym, która pozwoli na odseparowanie terenów potencjalnie uciążliwych akustycznie od terenów sąsiednich.

5.3 Zagrożenie środowiska wibracjami

Na terenie objętym opracowaniem wskazuje się ogólne źródła wibracji, jakie mogą oddziaływać budynki i przebywającą w niej ludność oraz infrastrukturę:

- ruch pojazdów kołowych, w szczególności pojazdów ciężarowych, transportujących ładunki o znacznej wadze i gabarytach,
- prace polowe i związany z nimi ruch pojazdów m.in. ciągników i maszyn rolniczych,
- działalność usługowa, produkcyjna i przemysłowa, w technologii której maszyny generują drgania i wibracje na poziomie odczuwalnym poza granicami zakładu.

Nie wskazuje się jednoznacznie istotnych źródeł wibracji na przedmiotowym terenie oraz w jego bezpośrednim otoczeniu.

5.3.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na zagrożenie środowiska wibracjami przedmiotowego terenu wpłynąć może generowanie wibracji terenu na etapach przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej. Związane będzie to z ruchem pojazdów kołowych, w tym ciężkich maszyn specjalistycznych, pracami przygotowującymi i budową sieci. Sama eksploatacja sieci nie wpłynie znacząco na wzmożone generowanie wibracji.

5.3.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących lub ograniczających negatywne uciążliwości projektowanych ustaleń w zakresie zagrożeń środowiska wibracjami.

5.4 Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Promieniowanie powstaje przede wszystkim w wyniku działania sieci i urządzeń elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych oraz innych instalacji elektrycznych. Negatywny wpływ energii elektromagnetycznej przejawia się tak zwanym efektem termicznym, który, w przypadku silnych źródeł, może powodować zmiany biologiczne (np. zmianę właściwości koloidalnych w tkankach).

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości od 1 Hz do 10^{16} Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają

źródła liniowe na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300 000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) określa dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową odrębną wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego 50 Hz w wysokości 1 kV/m. Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludności jest dozwolone bez ograniczeń ww. rozporządzenie określa wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. Dla pól elektromagnetycznych w zakresie częstotliwości 300 MHz do 300 GHz (zakres częstotliwości sieci telefonii komórkowej) dopuszczalna wartość składowej elektrycznej wynosi 7 kV/m, natomiast gęstość mocy 0,1 W/m².

Z kolei Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020, poz. 258) określa częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową na poziomie 50 Hz przy składowej elektrycznej E równej 1000 V/m (1 kV/m) i składowej magnetycznej H równej 60 A/m.

W odniesieniu do przedmiotowego terenu, nie identyfikuje się istotnych źródeł promieniowanie elektromagnetycznego.

5.4.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na przedmiotowym nie są zlokalizowane źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego.

5.4.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących lub ograniczających negatywne uciążliwości projektowanych ustaleń w zakresie zagrożeń środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego.

5.5 Zagrożenie powierzchni ziemi i pokrywy glebowej

Ze względu na budowę geologiczną w Wojkowicach przeważają gleby rędziny brunatne i rędziny brunatne deluwialne, które wykształciły się na wapieniach triasu a także gleby brunatne właściwe, wylugowane i deluwialne. Czarne ziemie zdegradowane identyfikuje się w okolicach ul. Fabrycznej. W dolinach rzecznych wykształciły się miejscowo gleby bielcowe, mady i gleby mułowo-torfowe. Ma to miejsce w dolinach Brynicy, Jaworznika oraz Wielonki.

Dominują gleby średnie kompleksu żytniego, głównie zaliczane do III - IV klasy bonitacyjnej. Klasa III zajmuje niewielki obszar w Żychcicach (zaledwie 2 ha).

Na terenach zurbanizowanych Miasta występują grunty antropogeniczne, które są związane z funkcjonowaniem obszarów górniczych, przemysłowych czy mieszkaniowych. Gleby wskutek deformacji powierzchni, zmiany stosunków wodnych i zanieczyszczeń atmosferycznych zostały przekształcone (zawodnione, zakwaszone, osuszone). Ze względu na stan zanieczyszczenia gleby obszaru Wojkowic cechuje IV i V klasa zanieczyszczenia (szczególnie w rejonie ulic Głowackiego i Jana III Sobieskiego).

Przedmiotowy teren, jego powierzchnia i pokrywa glebowa, uległ znacznym przekształceniom w wyniku działalności człowieka. Zaznacza się udział obszarów o glebach przekształconych mechanicznie (o wymieszanych profilach genetycznych i/lub o skróconym profilu) oraz gleb antropogenicznych i terenów bezglebowych.

Na terenach miejsko-przemysłowych Miasta występują grunty antropogeniczne, a gleby wskutek deformacji powierzchni, zmiany stosunków wodnych i zanieczyszczeń atmosferycznych zostały przekształcone (zawodnione, zakwaszone, osuszone). Występują ponadto utwory typologicznie zaliczone do urbisoli i ekranosoli (gleb przykrytych). Powierzchnie przykrywające mają tu zazwyczaj postać asfaltu, bruku lub litego betonu.

Na znacznych obszarach utrzymują się wysokie stężenia w glebach metali ciężkich: ołowiu, kadmu i cynku. Wynika to częściowo z warunków naturalnych tzn. z położenia gminy na Garbie Tarnogórskim, gdzie podłoże naturalne stanowią skały, które stanowiły w przeszłości rudy srebra, cynku i ołowiu eksploatowane były od średniowiecza, a na skalę przemysłowa od wieku XIX do lat 80. XX wieku.

Brak danych na temat obszarów zagrożonych osuwiskami i osuwisk na terenie Wojkowic. System Ośłony Przeciwośuwiskowej (SOPO) PIG¹⁰ nie wskazuje żadnych terenów w tym zakresie.

5.5.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na stan powierzchni ziemi i pokrywy glebowej przedmiotowego terenu wpływać będą prace ziemne i budowlane na etapach przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej. W związku z powyższym może dojść do czasowego znacznego przekształcenia powierzchni ziemi na etapach przygotowania i budowy oraz możliwego długotrwałego oddziaływania w wyniku realizacji i lokalizacji gazociągu na etapie użytkowania.

Przekształcenia przejawiać się mogą m.in. w lokalnej zmianie ukształtowania terenu, w częściowym lub całkowitym zdarciu poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub wymieszaniu

¹⁰ <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/>

z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu itp. Wprowadzenie sieci gazowej o nowym przebiegu wiązać się będzie z częściowym zajęciem obszarów biologicznie czynnych i usunięciem / ograniczeniem roślinności porastającej te tereny.

5.5.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości a tym samym jako stabilizujące (zabezpieczające) i poprawiające stan powierzchni ziemi i pokrywy glebowej wymienia się ograniczenie do koniecznego minimum okresów przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej oraz, o ile pozwalać będą na to przepisy odrębne, przywrócenie ukształtowania powierzchni terenu do stanu sprzed inwestycji, realizację nasadzeń roślinności i umożliwienie naturalnej sukcesji roślinnej na terenach, gdzie będzie to możliwe w świetle Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Ponadto w odniesieniu do pozostałych terenów wskazuje się:

- ustanowienie i zachowanie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych, nie będących obszarami nieprzepuszczalnymi dla infiltrującej wody,
- rozsądne gospodarowanie gruntami przeznaczonymi na przekształcenie na tereny o charakterze antropogenicznym, zurbanizowanym,
- zabiegi zmierzające do zachowania bądź odtwarzania pokrywy glebowej,
- ograniczenie zabiegów niwelacyjnych jedynie do koniecznych bądź zachowanie stosunkowego urozmaicenia rzeźby terenu nawiązującej do form naturalnych, charakterystycznych dla lokalizacji obszaru.

5.6 Emisja odpadów

Główny cel projektowanej Zmiany planu to wprowadzenie, w zakresie informacji planu, przebiegu projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących.

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie wskazuje się możliwości znacznego zwiększenia emisji odpadów na przedmiotowym terenie, poza etapami przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.) narzuciła na gminy obowiązek przejęcia odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych, a więc od dnia 1 lipca 2013 roku, gmina jest odpowiedzialna za cały proces gospodarowania odpadami. Gmina wybiera w drodze przetargu jedną firmę, której zadaniem jest odbieranie odpadów komunalnych zmieszanych (pojemniki) i segregowanych (worki) z nieruchomości zamieszkałych.

Właściciele nieruchomości mają obowiązek prowadzenia na terenie nieruchomości selektywnej zbiórki następujących frakcji odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, opakowań

wielomateriałowych, odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji i odpadów zielonych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, szkła.

Ponadto Miasto zapewnia selektywne zbieranie następujących frakcji odpadów: przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów zielonych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne, w punkcie selektywnej zbiórki odpadów.

5.6.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa się istotnych skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

5.6.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wskazuje się segregację i recykling odpadów zgodnie z obowiązującym w tym zakresie ustawodawstwem oraz obowiązującym w gminie systemem.

5.7 Emisja ścieków

Stan czystości wód powierzchniowych i ich poziom zanieczyszczenia jest efektem działalności człowieka. Wody powierzchniowe, szczególnie większe ciekі, były wykorzystywane jako odbiornik ścieków komunalnych czy przemysłowych. Ponadto często zaznacza się bakteriologiczne zanieczyszczenie wód powierzchniowych.

Główny cel projektowanej Zmiany planu to wprowadzenie, w zakresie informacji planu, przebiegu projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących.

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie wskazuje się możliwości znacznego zwiększenia emisji ścieków na przedmiotowym terenie.

Na terenie Miasta istnieje zbiorcza sieć kanalizacyjna z przepompowniami ścieków (w rejonie ul. Strażackiej, ul. Sucharskiego, ul. Karłowicza oraz przepompownia Jaworznik, na której powstał zbiornik retencyjny gromadzący wody opadowe). Nagromadzone ścieki są odprowadzane do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej przy ul. Gierymskiego nad rzeką Brynicą i potokiem Wielonka. Następnie oczyszczone już ścieki trafiają do rzeki Brynicy.

Nieczystości z nieruchomości w okolicy ul. Starej odprowadzane i kierowane do oczyszczalni ścieków w gminie Bobrowniki.

Z terenów nieobjętych systemem kanalizacji sanitarnej, ścieki komunalne gromadzone są w szczelnych osadnikach przydomowych, okresowo opróżnianych. Stan techniczny większości z nich nie jest zadowalający.

5.7.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przy podłączeniu do prawidłowo funkcjonującej sieci kanalizacyjnej oraz przy korzystaniu z odpowiednich bezodpływowych, szczelnych wbudowanych szamb, z których ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne, nie przewiduje się możliwości zanieczyszczenia środowiska wskutek niekontrolowanej emisji ścieków bytowo-gospodarczych, jak i przemysłowych.

5.7.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów przemysłowych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny.

Zabrania się odprowadzania ścieków do gleby, wód powierzchniowych, wód gruntowych, kanałów melioracyjnych, gdyż stanowią one zagrożenie dla środowiska.

5.8 Zagrożenia wynikające z eksploatacji kopalni

Obszar objęty Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się w zasięgu dwóch złóż węgla kamiennego (według danych PIG PIB, Midas, stan na dzień 30 września 2020 r.):

- złóż węgla kamiennego Grodziec, ID złoża 325, numer dokumentacji 1437/99,
- złóż węgla kamiennego Wojkowice, ID złoża 7323, numer dokumentacji 953/2000.

Przedmiotowy teren, jak i całe Wojkowice, zlokalizowany jest poza obszarami górniczymi i terenami górniczymi. Na terenie Miasta nie jest prowadzona eksploatacja surowców.

Obszar objęty Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego usytuowany jest:

- w granicach byłego terenu górniczego zlikwidowanej KWK „Grodziec” w Będzinie,
- częściowo w granicach byłego terenu górniczego zlikwidowanej KWK „Jowisz” w Wojkowicach.

5.8.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa się skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

5.8.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących lub ograniczających negatywne uciążliwości projektowanych ustaleń w zakresie zagrożeń wynikających z eksploatacji kopalni.

Jednocześnie zaznacza się, iż zabudowa na terenach położonych w obszarach o znacznych wpływach eksploatacji węgla kamiennego musi być zrealizowana z zastosowaniem odpowiednich zabezpieczeń w zależności od prognozowanej kategorii szkód górniczych. Przy ustalaniu nowego przeznaczenia terenu, należy uwzględnić możliwość występowania i zasięgu skutków eksploatacji surowców naturalnych. Właściwa jest ochrona wartości przyrodniczych miasta poprzez przeciwdziałanie degradującym skutkom eksploatacji górniczej węgla kamiennego. Przy czym każdorazowo należy zwrócić szczególną uwagę na dokumentację, którą winni dostarczyć Koncesjodawcy.

5.9 Zagrożenia wód powierzchniowych

Zagrożeniem dla stanu czystości wód powierzchniowych jest przede wszystkim eutrofizacja powodowana wpływem sektora bytowo-komunalnego, rolnictwa oraz zanieczyszczenia pochodzenia przemysłowego pochodzące w wyniku procesu technologicznego. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi, a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze splukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnych (paliwa, smary). Grunt charakteryzuje się zróżnicowaną przepuszczalnością wynikającą z występowania gleb przekształconych mechanicznie (o wymieszanych profilach genetycznych i/lub o skróconym profilu) oraz gleb antropogenicznych. Nie identyfikuje się obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

O zagrożeniach wód powierzchniowych trudno mówić w ujęciu dla niewielkiego wycinka przestrzeni, ponieważ zanieczyszczenia, które przedostały się do środowiska wodnego nawet w oddalonej lokalizacji oddziałują na nie na całej długości cieku bądź na całej powierzchni zbiornika wodnego oraz w jego otoczeniu. Stosunki wodne w Mieście uległy przekształceniom antropogenicznym, takim jak:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych,
- zmiany morfologicznego charakteru koryt rzecznych,
- zmiany powierzchniowej sieci hydrograficznej spowodowane m.in. praktyką przeciwpowodziową,
- wzrost powierzchniowej retencji depresyjnej w postaci antropogenicznych zbiorników wodnych,
- zwiększenie ilości wody wchodzącej w lokalny obieg w wyniku jej przerzutów między zlewniami, co powoduje wzrost składowej antropogenicznej odpływu rzecznej,

- antropogeniczne zaburzenia reżimu hydrologicznego cieków.

Cieki miejscami płyną zdegradowanymi dolinami rzecznyymi. Obserwowane są zaburzenia pierwotnych spadków terenu, zmiany bazy erozyjnej rzek, utrudnione zachowanie kierunku przepływu wody. Cieki na wielu odcinkach zostały przebudowane lub zyskały techniczną zabudowę koryta.

5.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie wskazuje się wzmożonego zagrożenia wód powierzchniowych. Realizacja ocenianego projektu będzie związana z potencjalnym utrzymaniem opisanych powyżej zjawisk na poziomie odnotowywanym aktualnie.

Jak wspomniano powyżej, stan czystości wód płynących powierzchniowych i gruntowych jest zagrożony ze względu na wpływ działalności antropogenicznej (ogółem). W tym zakresie istotne znaczenie mają zanieczyszczenia związane z nieprawidłowo funkcjonującą siecią kanalizacyjną bądź niewłaściwie funkcjonującym zbiornikiem wbudowanym na ścieki (szambo), bezprawnym wprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu, zanieczyszczenia powstające ze splukiwania powierzchni utwardzonych.

5.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów przemysłowych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny,
- właściwe przechowywanie odpadów powstających na terenach usługowych i produkcyjnych, ich segregację i przekazywanie odpadów podmiotom odpowiedzialnych za ich wywóz,
- ujęcia i oczyszczenia ścieków (w tym wód opadowych i roztopowych z powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem) do poziomów określonych w przepisach z zakresu ustawy Prawo wodne,
- wykonania nawierzchni terenów komunikacji, w tym terenów dróg i ulic oraz obiektów i urządzeń obsługi komunikacji, jako szczelnych, w sposób uniemożliwiający przenikanie zanieczyszczeń ropopochodnych do podłoża i wód gruntowych,

- przestrzeganie zalecanych terminów nawożeń oraz stosowania odpowiednich dawek nawozów nieprzekraczających zapotrzebowania roślin na dany składnik, ponieważ nawozy nie pobrane przez roślinę są wymywane z pola,
- ograniczanie używania pestycydów, dla których alternatywą mogą być inne metody ochrony roślin:
 - a) mechaniczne - polegające na zbieraniu i niszczeniu szkodników i chwastów, odstraszaniu szkodników, usuwaniu nasion chwastów i chorych nasion jeszcze przed wysiewem oraz stosowaniu zabiegów mechanicznych niszczących chwasty,
 - b) fizyczne - wykorzystanie różnych form energii do zwalczania agrofagów (chwastów, szkodników i organizmów chorobotwórczych) jak: sterylizacja termiczna gleby, sterylizacja nasion promieniami ultrakrótkimi, gamma i alfa, a także zadymianie,
 - c) biologiczne - polega na czynnym wykorzystaniu mikroorganizmów chorobotwórczych, owadów drapieżnych i pasożytniczych, ptaków drapieżnych i innych zwierząt do zwalczania organizmów szkodliwych z rolniczego punktu widzenia.
- przestrzeganie zasad zabiegów agrotechnicznych, przede wszystkim pamiętać, iż nie wolno orać pola położonego na stoku wzniesienia wzdłuż zbocza, ponieważ zwiększa to stopień wymycia związków z gleby,
- pozostawienie wokół uprawianego obszaru 8-10 metrowy pas użytku zielonego, który będzie ograniczał przedostawanie się zanieczyszczeń, ponieważ roślinność takiego pasa zieleni będzie zatrzymywać azot znajdujący się w wodzie spływającej z pola¹¹.

5.10 Zagrożenia wód podziemnych

Do zagrożeń wpływających na stan i jakość zasobów jednolitych części wód podziemnych (ogólnie) należą następujące przyczyny, źródła i typy zanieczyszczeń:

1. powierzchniowe:

- głównie nieskanalizowane obszary zabudowy z odprowadzaniem ścieków bytowych do gruntu (skażenia wód charakteryzują się podwyższoną zawartością związków azotowych, chlorków i podwyższonego stężenia metali ciężkich),
- intensywne użytkowanie rolnicze.

2. punktowe:

- składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych (podwyższone stężenia związków azotu, fosforu, metali ciężkich i wysokie BZT5 i ChZT7),
- oczyszczalnie ścieków i fermy hodowlane są również źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych,
- magazyny i stacje paliw – nieszczelność zbiorników powoduje przesiąkanie produktów ropopochodnych,
- drenaż wymuszony ujęciami wód komunalnych (głównie w piętrze czwartorzędu, neogenu oraz karbonu),
- drenaż górniczy wywołany eksploatacją węgla kamiennego czynnych i zlikwidowanych kopalń węgla kamiennego (w tym konieczne jest stałe odwadnianie ze względu na zagrożenie wodne czynnych kopalń).

¹¹ <http://levis.sggw.waw.pl/~ozw1/zintegrowgospwod/ZintegrowanagospwodREW20/jakoscwod/index.htm>

3. liniowe:

- ciekі powierzchniowe, zasilające wody podziemne w obszarze drenażu górniczego,
- transport drogowy – źródłem zanieczyszczeń są głównie spływy powierzchniowe i roztopowe z dróg oraz zrzuty substancji niebezpiecznych, związane z wypadkami i uszkodzeniami pojazdów,
- splukiwania obszarów rolnych i leśnych (nawozy, środki ochrony roślin).

Wody podziemne wykazują podwyższone zawartości chlorków, fosforanów i metali ciężkich.

5.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie wskazuje się wzmożonego zagrożenia wód podziemnych. Realizacja ocenianego projektu będzie związana z potencjalnym utrzymaniem opisanych powyżej zjawisk na poziomie odnotowywanym aktualnie.

Wśród ogólnych zagrożeń jakości wód podziemnych potencjalnie są zanieczyszczenia obszarowe powodowane przez:

- niedostatecznie rozwinięty, nieszczelny system kanalizacji i oczyszczalni ścieków,
- nieodpowiednie, nieszczelne zbiorniki przydomowe na ścieki,
- odprowadzanie do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków,
- infiltrację do gruntu wód ze spływu powierzchniowego z terenów dróg,
- niewłaściwe składowanie odpadów,
- zasolenie wodami dołowymi,
- stosowanie nawozów naturalnych i chemii w rolnictwie,
- zanieczyszczenie składnikami biogennymi pochodzenia rolniczego prowadzące do eutrofizacji (wzrostu żyzności wód), a także metalami ciężkimi wskutek stosowania nawozów nieorganicznych oraz fosforanami, azotanami i pestycydami.

5.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów przemysłowych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny,

- właściwe przechowywanie odpadów powstających na terenach usługowych i produkcyjnych, ich segregację i przekazywanie odpadów podmiotom odpowiedzialnych za ich wywóz,
- ujęcia i oczyszczenia ścieków (w tym wód opadowych i roztopowych z powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem) do poziomów określonych w przepisach z zakresu ustawy Prawo wodne,
- wykonania nawierzchni terenów komunikacji, w tym terenów dróg i ulic oraz obiektów i urządzeń obsługi komunikacji, jako szczelnych, w sposób uniemożliwiający przenikanie zanieczyszczeń ropopochodnych do podłoża i wód gruntowych,
- przestrzeganie zalecanych terminów nawożeń oraz stosowania odpowiednich dawek nawozów nieprzekraczających zapotrzebowania roślin na dany składnik, ponieważ nawozy nie pobrane przez roślinę są wymywane z pola,
- ograniczanie używania pestycydów, dla których alternatywą mogą być inne metody ochrony roślin:
 - a) mechaniczne - polegające na zbieraniu i niszczeniu szkodników i chwastów, odstraszaniu szkodników, usuwaniu nasion chwastów i chorych nasion jeszcze przed wysiewem oraz stosowaniu zabiegów mechanicznych niszczących chwasty,
 - b) fizyczne - wykorzystanie różnych form energii do zwalczania agrofagów (chwastów, szkodników i organizmów chorobotwórczych) jak: sterylizacja termiczna gleby, sterylizacja nasion promieniami ultrakrótkimi, gamma i alfa, a także zadymianie,
 - c) biologiczne - polega na czynnym wykorzystaniu mikroorganizmów chorobotwórczych, owadów drapieżnych i pasożytniczych, ptaków drapieżnych i innych zwierząt do zwalczania organizmów szkodliwych z rolniczego punktu widzenia.
- przestrzeganie zasad zabiegów agrotechnicznych, przede wszystkim pamiętać, iż nie wolno orać pola położonego na stoku wzniesienia wzdłuż zbocza, ponieważ zwiększa to stopień wymycia związków z gleby,
- pozostawienie wokół uprawianego obszaru 8-10 metrowy pas użytku zielonego, który będzie ograniczał przedostawanie się zanieczyszczeń, ponieważ roślinność takiego pasa zieleni będzie zatrzymywać azot znajdujący się w wodzie spływającej z pola¹².

5.11 Zagrożenie przyrody i krajobrazu

Przedmiotowy teren ma stosunkowo niewielką powierzchnię oraz liniowy kształt, który odpowiada przede wszystkim realizacji planowanej inwestycji. Taki układ i forma obszaru objętego opracowaniem nieco utrudniają obiektywną ocenę warunków krajobrazowych, które stają się w takim przypadku jedynie wycinkami większego układu i zespołu czynników.

W granicach przedmiotowego terenu krajobraz jest nieznacznie urozmaicony. Dominują tu użytki rolne, łąkowe, miejscami urozmaicone poprzez zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Ponadto zaznacza się obecność doliny niewielkiego cieku. Część terenów zajmują tereny zabudowane - obszary zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub produkcyjnej oraz nieznaczne odcinki ciągów komunikacyjnych.

Na przedmiotowym terenie wskazuje się obszar zadrzewiony - Lasek Uciekaj - jako obszar wartościowy przyrodniczo o ponadprzeciętnych walorach m.in. ze względu na zachowania lokalnej bioróżnorodności. Właściwe z przyrodniczego punktu widzenia byłoby ograniczenie inwestowania w tym obszarze i utrzymanie dotychczasowego sposobu gospodarowania. Ciekawym obszarem jest również dolina

¹² <http://levis.sggw.waw.pl/~ozw1/zintegrowgospwod/ZintergrowanagospwodREW20/jakoscwod/index.htm>

cieku Wielonka.

Niewątpliwie jednak największą dominantą krajobrazową stanowią tereny otwarte – obszary rolne i trawiaste oraz Lasek Uciekaj, które są odpowiednie dla migracji organizmów i materii.

Wśród terenów atrakcyjnych dla potrzeb turystyki i rekreacji na przedmiotowym terenie, i w jego bezpośrednim otoczeniu, wskazać można głównie obszary kontaktowe, ekotonowe, położone na styku wody i zadrzewień oraz tereny o zróżnicowanej kontrastowości krajobrazowej. Charakteryzują się one zwiększonym zróżnicowaniem gatunkowym roślin i zwierząt, zwiększoną dynamiką procesów biocenotycznych, zmiennością krajobrazu, pozwalają na odbiór pozytywnych wrażeń wzrokowych, słuchowych i zapachowych. Dzięki znacznemu udziałowi terenów rolniczych przedmiotowy obszar ma charakter otwarty. Ogromnym atutem są tereny leśne, które podnoszą percepcyjną wartość obszaru, jednocześnie pozytywnie wpływając na stan i jakość powietrza atmosferycznego obszaru.

5.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zagrożenie przyrody i krajobrazu będzie się skupiać na skutkach środowiskowych realizacji nowego gazociągu – inwestycji liniowej, infrastrukturalnej.

Główny cel projektowanej Zmiany planu to wprowadzenie, w zakresie informacji planu, przebiegu projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących. Realizacja zamierzeń Zmiany planu spowoduje ograniczenie zasobów przyrodniczych oraz pogorszenie warunków środowiska naturalnego i jakości krajobrazu w stopniu umiarkowanym, ponieważ obowiązujące główne przeznaczenia terenu zostaną utrzymane. Budowa gazociągu będzie jednak w szczególny sposób wpływać na zagrożenie przyrody i krajobrazu ze względu na konieczność wykonania prac ziemnych i budowlanych na etapach przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej. W związku z powyższym może dojść do czasowego znacznego przekształcenia powierzchni ziemi na etapach przygotowania i budowy oraz możliwego długotrwałego oddziaływania w wyniku realizacji i lokalizacji gazociągu na etapie użytkowania.

Przekształcenia krajobrazu przejawiać się mogą m.in. w lokalnej zmianie ukształtowania terenu. Wprowadzenie sieci gazowej o nowym przebiegu wiązać się będzie z częściowym zajęciem obszarów biologicznie czynnych i usunięciem / ograniczeniem roślinności porastającej te tereny. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Występują tu jednak głównie gatunki zsynantropizowane, a zatem realizacja ustaleń planu nie powinna stwarzać zagrożeń dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych.

5.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazuje się na:

- ograniczenie do koniecznego minimum prac ziemnych i budowlanych zmieniających ukształtowanie terenu a tym samym lokalny krajobraz,

- ograniczenie do koniecznego minimum przekształcanie terenów biologicznie czynnych oraz usuwanie porastającą je roślinność, zwłaszcza w obrębie obszarów o podwyższonych walorach przyrodniczych – Lasek Uciekaj, Dolina Wielonki,
- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w dokumentach planistycznych,
- ochronę różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych,
- ustanowienie i zachowanie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- umożliwieniu migracji organizmów,
- przeprowadzanie koniecznych wycinek roślinności poza okresami lęgowymi,
- ograniczeniu nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska (zanieczyszczeń powietrza, ścieków komunalnych, odpadów komunalnych, emisji hałasu),
- monitoring stanu środowiska w jego komponentach takich jak stan zanieczyszczeń atmosfery oraz wód powierzchniowych.

5.12 Zagrożenia obszaru NATURA 2000

Na terenie objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują obszary Natura 2000. Mając na uwadze powierzchnię przedmiotowego terenu i charakter zmian wprowadzanych w projekcie planu zagospodarowania miejscowego, nie stwierdza się zagrożenia dla oddalonych obiektów NATURA 2000.

5.13 Zagrożenia dla form ochrony przyrody i korytarzy ekologicznych

W granicach przedmiotowego terenu nie wskazano punktowych, jak i obszarowych form ochrony przyrody w myśl ustawy o ochronie przyrody. Nie wskazano również przebiegu korytarzy ekologicznych. W związku z powyższym nie identyfikuje się zagrożenia dla form ochrony przyrody i korytarzy ekologicznych.

5.14 Zagrożenia dziedzictwa kulturowego

Na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się dóbr kultury będących:

- zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków województwa,
- zabytkami ujętymi w Gminnej Ewidencji Zabytków,
- obiektami małej architektury,
- obiektami militarnymi,
- stanowiskami archeologicznymi.

W związku z powyższym nie identyfikuje się zagrożenia dziedzictwa kulturowego.

5.15 Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii

Zmiana planu wprowadza przebieg projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Jako główne, ogólne i prawdopodobne awarie można wskazać rozszczelnienie, przerwanie ciągłości gazociągu, skutkujące uwalnianiem się gazu, które może prowadzić do wybuchu i pożaru.

Jak wskazuje Projektant gazociągu - Antea Polska Spółka Akcyjna - inwestycja jest potencjalnie oddziałująca na środowisko w myśl rozporządzenia Rady Ministrów. Ww. przedsięwzięcie jest częścią inwestycji celu publicznego obejmującej budowę gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy (DN) 150 mm oraz ciśnieniu roboczym MOP 2.5 MPa na odcinku od zespołu zaporowo-upustowego zlokalizowanego w rejonie ul. Wolności w Będzinie do stacji redukcyjno-pomiarowej Rogoźnik przy ul. Fabrycznej w Bobrownikach, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą tj. zespoły zaporowo-upustowe (ZZU), gazociągi odejściowe o średnicach (DN) od 80 mm do 100 mm zasilające stacje gazowe, drogi dojazdowe do ZZU. Nowy gazociąg w miarę możliwości technicznych zostanie ułożony wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy (DN) 150 mm, który docelowo zostanie wyłączony z eksploatacji.

Przedsięwzięcie ma na celu zagwarantowanie bezpiecznych dostaw gazu odbiorcom. Nowy gazociąg, zastąpi wyeksploatowany, będący w niezadowalającym stanie i awaryjny ponad 40-letni gazociąg wysokiego ciśnienia, dla którego szerokość pasa ochronnego wynosi obecnie 30,0 m (po 15,0 m od osi gazociągu).

Parametry projektowanego gazociągu:

- główna nitka - DN150, MOP 2,5 MPa, stal,
- odejście do SRP Wojkowice ul. Długosza – DN100, MOP 2,5 MPa, stal.

Inwestycja jest zgodna z Planem Rozwoju Polskiej Spółki Gazownictwa na lata 2018 – 2022 zatwierdzonym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz jest zgodna z założeniami polityki energetycznej państwa.

Rozpatrywane przedsięwzięcie jest inwestycją celu publicznego w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 65 z późn. zm.) - „budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń”.

Gazociąg zostanie zaprojektowany w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U.2013 poz.640),

Technologia jest determinowana aktualną wiedzą techniczną, standardami i normami oraz wytycznymi (warunkami technicznymi) PSG. Nie wynika ona z żadnych ustaw i rozporządzeń. Ww. rozporządzenie określa odległości od infrastruktury naziemnej i podziemnej, szerokości stref kontrolowanych i stref bezdrzewnych.

Szerokość strefy kontrolowanej projektowanego gazociągu wynosi 4 m dla gazociągu o średnicy DN150 (2 m od osi gazociągu).

Dobór materiału (klasa stali), grubość ścianki rurociągów, obliczenia wytrzymałościowe, przyjęta technologia spawania są weryfikowane na etapie uzgadniania dokumentacji projektowej z UDT. Przed oddaniem do użytkowania gazociąg przechodzi próbę szczelności.

Projektowany gazociąg objęty będzie systemem ochrony katodowej, który wraz z izolacją zewnętrzną rur stanowić będzie zabezpieczenie gazociągu przed korozją.

- Ochrona bierna - gazociąg zostanie zabezpieczony przed korozją zewnętrzną przez zastosowanie powłok izolacyjnych 3LPE, 3LPP bądź równoważnych, wykonanych fabrycznie zgodnie z normą PN-EN ISO 21809-1:2011, PN-EN 12954:2004 oraz Standardami Technicznymi IGG ST-IGG-0601 i ST-IGG-0602. Powłoki zostaną dobrane odpowiednio w zależności od warunków środowiskowych i warunków pracy gazociągu. Powłoki wykonane w technologii 3LPE (polietylenowe) oraz 3LPP (polipropylenowe) są materiałem nietoksycznym i neutralnym dla środowiska naturalnego.

Do izolacji styków gazociągu zastosowane zostaną opaski termokurczliwe zgodne z PN-EN 12068. Zabudowana na gazociągu armatura będzie posiadała izolację fabryczną. Zabudowane kształtki izolowane zostaną powłokami PUR zgodnymi z PN-EN 10290. Wszystkie nadziemne elementy będą pokryte zestawami malarskimi epoksydowo-poliuretanowymi neutralnymi dla środowiska naturalnego.

- Ochrona czynna - będzie realizowana przez ochronę katodową, która jest elementem podwyższającym trwałość gazociągu, a w konsekwencji umożliwiającym jego wieloletnie bezpieczne użytkowanie. W trakcie realizacji przedsięwzięcia przewiduje się budowę stacji ochrony katodowej gazociągu na terenie istniejących obiektów Stacji Redukcyjno Pomiarowych (SRP) oraz Stacji Gazowych (SG). Dodatkowo jeżeli zaistnieje taka konieczność zastosowane zostaną złącza izolujące (monobloki) mające na celu oddzielenie gazociągu od obiektów poprzez przerwanie ciągłości elektrycznej rurociągu na którym taki monoblok zainstalowano. Ochrona katodowa gazociągu zaprojektowana zostanie w oparciu o Standard Techniczny IGG ST-IGG-0602. Na trasie budowanego gazociągu miejscowo projektowany jest pomiar potencjału. Przewiduje się budowę punktów monitorowania gazociągu, wyposażonych w stałą elektrodę odniesienia.

Ryzyko wystąpienia awarii minimalizowane będzie dzięki działaniom podejmowanym zarówno przed oddaniem gazociągu do eksploatacji jak i w jej trakcie. Gazociąg wykonany zostanie z bardzo dobrej jakości materiałów zapewniających maksymalną niezawodność eksploatacji, z zastosowaniem czynnej i biernej ochrony antykorozyjnej i monitoringiem sieci, pozwalającym na szybkie wykrywanie i reagowanie na stany awaryjne. Dodatkowo, przed oddaniem gazociągu do eksploatacji wykonana zostanie próba szczelności i wytrzymałości gazociągu. Wszystkie działania znacząco wpłyną na zwiększenie bezpieczeństwa i pewności pracy gazociągu. Wszelkie prace prowadzone na gazociągu odbywają się zgodnie z procedurami operatora gazociągu.

Ze względu na charakter inwestycji należy przyjąć zapisy i ustalenia zawarte w odpowiednim ustawodawstwie, celem zapobiegania i odpowiedniego reagowania w przypadku poważnej awarii:

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy budowie i eksploatacji sieci gazowych oraz uruchamianiu instalacji gazowych gazu ziemnego z dnia 28 grudnia 2009r. (Dz. U. z 2010r. Nr 2, poz. 6);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej z dnia 8 lipca 2010r. (Dz. U. Nr 138, poz. 931);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 z późn. zm. w Dz. U. 2019r. poz. 67);

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 6 czerwca 2016r. w sprawie wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej (Dz. U. z 2016r. poz. 817);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy. (Dz. U. z 2002r. Nr 191 poz. 1596);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j.: Dz. U. z 2019r. poz. 1065);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej 2015r. poz. 2117);
- PN-EN 60079-10-1:2016-02: Atmosfery wybuchowe. Część 10-1: Klasyfikacja przestrzeni - Gazowe atmosfery wybuchowe.

Jednocześnie wskazuje się na konieczność sporządzenia na podstawie § 37.4. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 z późn. zm. w Dz. U. 2019r. poz.67) oceny zagrożenia wybuchem dla projektowanego gazociągu. Oceny zagrożenia wybuchem dokonują: inwestor, projektant lub użytkownik decydujący o procesie technologicznym.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na całokształt środowiska obszaru oraz obszary Natura 2000

W granicach przedmiotowego terenu krajobraz jest nieznacznie urozmaicony. Dominują tu użytki rolne, łąkowe, miejscami urozmaicone poprzez zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Ponadto zaznacza się obecność doliny niewielkiego cieku. Część terenów zajmują tereny zabudowane - obszary zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub produkcyjnej oraz nieznaczne odcinki ciągów komunikacyjnych.

Na przedmiotowym terenie wskazuje się obszar zadrzewiony - Lasek Uciekaj - jako obszar wartościowy przyrodniczo o ponadprzeciętnych walorach m.in. ze względu na zachowania lokalnej bioróżnorodności. Właściwe z przyrodniczego punktu widzenia byłoby ograniczenie inwestowania w tym obszarze i utrzymanie dotychczasowego sposobu gospodarowania. Ciekawym obszarem jest również dolina cieku Wielonka.

Niewątpliwie jednak największą dominantą krajobrazową stanowią tereny otwarte – obszary rolne i trawiaste oraz Lasek Uciekaj, które są odpowiednie dla migracji organizmów i materii.

Realizacja Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie potencjalnie związane z wprowadzeniem projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących. Powyższe może skutkować głównie przekształceniem powierzchni terenu, usunięciem lub ograniczeniem roślinności, zajęciem terenów biologicznie czynnych, czasowym wzmożonym zagrożeniem dla stanu i jakości powietrza (zanieczyszczenia pyłowe i gazowe) oraz zagrożeniem dla krajobrazu. Częściowo przerwana zostanie otwartość kompozycyjna, ograniczone zostaną walory przyrodnicze i udział powierzchni biologicznie czynnej. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna

zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Występują tu jednak głównie gatunki zsynantropizowane, a zatem realizacja ustaleń planu nie powinna stwarzać zagrożenia dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych. Ponadto, jak wskazuje Projektant gazociągu - Antea Polska Spółka Akcyjna, jest to przedsięwzięcie potencjalnie oddziałujące na środowisko.

Aktualnie w obszarze planu dominuje stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych, emisją hałasu do otoczenia oraz dokonany, nieodwracalnym przekształceniem powierzchni terenu.

Realizacja ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania będzie związana głównie z pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących. Można stwierdzić, iż realizacja Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Oddziaływanie krótkotrwałe polegać będzie między innymi na emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza związanych z etapami: przygotowania do inwestycji – przygotowanie terenu oraz realizacji – budowa sieci i niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej, których źródłem będą pojazdy, maszyny i urządzenia budowlane. Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, bo związany z realizacją poszczególnych etapów prac. Ponadto utrzymywać się będzie dotychczasowe oddziaływanie istniejących emiterów zanieczyszczeń powietrza o charakterze punktowym i liniowym.

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez infrastrukturę techniczną. Wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja ustaleń planu może być związana z koniecznością wycinki zieleni wysokiej. Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie wyparta na tereny przyległe.

Aktualnie istniejące w graniach opracowania ciągi komunikacyjne (przewidziane również w projekcie planu) oddziałują na tereny przyległe między innymi w zakresie emisji hałasu. Możliwe zatem będzie czasowe wzmożenie oddziaływania akustycznego ciągów komunikacyjnych na obszary podlegające ochronie akustycznej, co ma jednak miejsce już w chwili obecnej.

Nieuniknione jest to, że opisane wyżej oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będzie przede wszystkim hałas, a także emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne. Kumulacja ta może mieć miejsce w granicach przedmiotowego terenu, jak i na obszarach przyległych. O efekcie kumulacji w skali lokalnej można mówić również w przypadku zajmowania przez zabudowę powierzchni biologicznie czynnych. Szczegółowe zestawienie typów oddziaływań zamieszczono w poniższej tabeli.

Opisane wpływy zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji winny być ograniczane zapisami dokumentów planistycznych, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

W poniższej tabeli zamieszczono główne typy oddziaływań, które można odnotować na przedmiotowym terenie objętym zmianą miejscowego planu. Oddziaływania te odnoszą się zarówno do głównych przeznaczeń terenu, jak i realizacji inwestycji - wprowadzenie projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną.

Tabela 2. Charakterystyka typów oddziaływań

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY / REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY PLANU	ETAP EKSPLOATACJI / FUNKCJONOWANIA USTALEŃ ZMIANY PLANU
BEZPOŚREDNIE	- wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy budowie infrastruktury i ewentualnie nowych obiektów kubaturowych; - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie; - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej.	- wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; - wzrost ilości wytwarzanych odpadów; - wzrost emisji hałasu bytowego; - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie.
POŚREDNIE	- nie przewiduje się.	- intensyfikacja ruchu pojazdów.
WTÓRNE	- nie przewiduje się.	- dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy.
SKUMULOWANE	- krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu komunikacyjnego; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych (zielonych).	- zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów; - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego.
KRÓTKOTERMINOWE	- hałas budowlany; - wzmożony hałas związany z przygotowaniem do inwestycji i jej realizacją; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi i realizacją inwestycji; - powstawanie odpadów budowlanych.	- nie przewiduje się.
DŁUGOTERMINOWE	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; - zmiany morfologii terenu i lokalnych warunków krajobrazowych, związane z powstawaniem nowych zabudowań i realizacją inwestycji.	- zmiany morfologii terenu i lokalnych warunków krajobrazowych, związane z powstawaniem nowych zabudowań i realizacją inwestycji; - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy.
STAŁE	- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych; - emisja hałasu do otoczenia; - zmiany ukształtowania powierzchni terenu; - zmiana lokalnego krajobrazowych.	- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych; - emisja hałasu do otoczenia; - zmiany ukształtowania powierzchni terenu; - zmiana lokalnego krajobrazowych; - miejscowo konieczność usunięcia roślinności na stałe; - ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych; - lokalne zmiany mikroklimatu; - zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych.
CHWILOWE	- hałas budowlany; - wzmożony hałas związany z przygotowaniem do inwestycji i jej realizacją; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi i realizacją inwestycji; - powstawanie odpadów budowlanych.	- hałas związany z eksploatacją obiektów; - zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

7.1 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Na przedmiotowym obszarze nie występują obszarowe formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W granicach planu nie zidentyfikowano obszarów NATURA 2000, pomników przyrody podlegający ochronie oraz wartościowych obiektów dziedzictwa kulturowego.

Biorąc pod uwagę analizę uwarunkowań środowiskowych przedmiotowego terenu, jego powierzchnię oraz charakter zamierzeń planistycznych jako potencjalne obszary problemowe wskazuje się:

- a) sąsiedztwo terenów wartościowych pod względem przyrodniczym - Lasek Uciekaj, Dolina Wielonka - oraz terenów, na których planowana jest realizowana inwestycja.

7.2 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego planu

Celem ochrony środowiska z punktu widzenia Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie potencjalnego zagrożenia dla środowiska oraz określenie możliwości i intensywność ich występowania. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu wykluczyć lub zminimalizować negatywny wpływ proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

W projekcie Zmiany planu wprowadza się w zakresie informacji planu przebieg projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących.

Zmiana planu wprowadza przebieg projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Jak wskazuje Projektant gazociągu - Antea Polska Spółka Akcyjna - inwestycja jest potencjalnie oddziałująca na środowisko w myśl rozporządzenia Rady Ministrów. Ww. przedsięwzięcie jest częścią inwestycji celu publicznego obejmującej budowę gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy (DN) 150 mm oraz ciśnieniu roboczym MOP 2.5 MPa na odcinku od zespołu zaporowo-upustowego zlokalizowanego w rejonie ul. Wolności w Będzinie do stacji redukcyjno-pomiarowej Rogoźnik przy ul. Fabrycznej w Bobrownikach, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą tj. zespoły zaporowo-upustowe (ZZU), gazociągi odejściowe o średnicach (DN) od 80 mm do 100 mm zasilające stacje gazowe, drogi dojazdowe do ZZU. Nowy gazociąg w miarę możliwości technicznych zostanie ułożony wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy (DN) 150 mm, który docelowo zostanie wyłączony z eksploatacji.

Ponadto realizacja zamierzeń Zmiany planu wymaga zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach

planu oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najwłaściwszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- ograniczenie do koniecznego minimum prac ziemnych i budowlanych zmieniających ukształtowanie terenu a tym samym lokalny krajobraz,
- ograniczenie do koniecznego minimum przekształcanie terenów biologicznie czynnych oraz usuwanie porastającą je roślinność, zwłaszcza w obrębie obszarów o podwyższonych walorach przyrodniczych – Lasek Uciekaj, Dolina Wielonki,
- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w dokumentach planistycznych,
- ustalenie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającą ich recykling,
- ograniczanie niskiej emisji,
- korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci,
- zapewnienie ciągłości i drożności lokalnych korytarzy ekologicznych.

8 Ocena możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń planu

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, ust. 2, pkt 1, litera d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Oddziaływanie realizacji Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie potencjalnie związane z wprowadzeniem projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących. Powyższe może skutkować głównie przekształceniem powierzchni terenu, usunięciem lub ograniczeniem roślinności, zajęciem terenów biologicznie czynnych, czasowym wzmożonym zagrożeniem dla stanu i jakości powietrza (zanieczyszczenia pyłowe i gazowe) oraz zagrożeniem dla krajobrazu. Ponadto, jak wskazuje Projektant gazociągu - Antea Polska Spółka Akcyjna - inwestycja jest potencjalnie oddziałująca na środowisko w myśl rozporządzenia Rady Ministrów. Jednak wpływy tego typu ograniczane dodatkowo zapisami planu będą miały charakter lokalny. Ponadto uwzględniając położenie przedmiotowego obszaru, jego powierzchnię, charakter planowanych zmian przeznaczenia terenu, można stwierdzić, iż realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będą powodowały transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9 Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Wskazania z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego mają na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacja ustaleń planu nie wymaga prowadzenia stałego monitoringu kontrolującego stan powietrza, poziom hałasu czy wibracji. Zaleca się jednak sezonowe pomiary w zakresie stanu wód powierzchniowych, podziemnych oraz poziomu zanieczyszczeń powietrza.

Dla potrzeb niniejszej prognozy zastosowano metodę opisową. Prognoza odnosi się do projektowanego dokumentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania, uzgodniona z kompetentnymi organami treść prognozy, wraz z projektem planu, będą wyłożone do publicznego wglądu, zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ze względu na wielkość, czas funkcjonowania i ewentualną szkodliwość przewidywanych inwestycji w ustaleniach dokumentu nie przewiduje się monitorowania. Przy ewentualnych zaobserwowanych negatywnych skutkach zaobserwowanych przez inwestora lub osoby postronne, monitorowaniem zajmą się odpowiednie służby.

Jakość składowych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego podlegają monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

Dla przedmiotowego terenu w planie wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w postaci nakazów i zakazów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

10 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu projektu Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje północno-wschodni fragment Wojkowice, na pograniczy kolonii Brzeziny i Skrzynówek, tj. teren o powierzchni ok. 10,46 ha. Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje obszar Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice, której przedmiotem jest wprowadzenie przebiegu projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną.

Miasto Wojkowice jest położone w zachodniej części powiatu będzińskiego i w centralnej części województwa śląskiego. Miasto zajmuje powierzchnię 12,77 km² (1277 ha).

Jako jednostka administracyjna graniczy: od północy i zachodu z gminą Bobrowniki (sołectwa: Rogoźnik, Bobrowniki), od wschodu z miastem Będzin (dzielnica Grodziec), od południa z miastem Siemianowice Śląskie (dzielnica Przełajka) oraz z miastem Piekary Śląskie (dzielnice: Dąbrówka Wielka i Brzozowice-Kamień).

Pod względem gospodarczo-ekonomicznym Wojkowice położone są w Zagłębiu Dąbrowskim oraz w bliskim sąsiedztwie centralnej części konurbacji katowickiej. Wojkowice należą do Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, do podregionu sosnowieckiego.

Obszar objęty Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przebiega pomiędzy terenami zabudowanymi starszymi i nowymi budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi. W granicach ww. obszaru znajdują się dwa budynki (obiekty kubaturowe): budynek mieszkalny starszego typu i budynek gospodarczy / garaż zlokalizowane przy ul. Brzeziny a także części obszarów: stacji paliw, firmy handlowej (plac obiektu usługowego) oraz składu węgla, które zlokalizowane są przy ul. Długosza.

Celem niniejszego opracowania jest:

- analiza środowiska,
- identyfikacja zagrożeń i potencjalnych konfliktów,
- prognoza zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji ustaleń planu,
- sformułowanie alternatywnych rozwiązań ograniczających zagrożenie dla środowiska.

Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów (archiwalne opracowania studialne, materiały kartograficzne oraz dane uzyskane w trakcie inwentaryzacji terenowej) i opracowań, w szczególności opracowań ekofizjograficznych: „Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice”, TERPLAN Sp. z o. o., Katowice, październik 2020 r.

Załącznikiem do prognozy jest mapa, na której wskazano ustalenia planu o przewidywanych pozytywnych i negatywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, a także przedstawiono najważniejsze zapisy planu, ograniczające negatywne skutki realizacji ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice.

Ustalono, iż:

- Obszar objęty Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się w zasięgu dwóch złóż węgla kamiennego (według danych PIG PIB, Midas, stan na dzień 30 września 2020 r.): złożo węgla kamiennego Grodziec, ID złoża 325, numer dokumentacji 1437/99 oraz złożo węgla kamiennego Wojkowice, ID złoża 7323, numer dokumentacji 953/2000.
- Przedmiotowy teren, jak i całe Wojkowice, zlokalizowany jest poza obszarami górniczymi i terenami górniczymi. Na terenie Miasta nie jest prowadzona eksploatacja surowców.
- Na obszarze objętym Zmianą miejscowego planu zaznacza się fragment przebiegu cieku Wielonka (wschodnia część obszaru). Nie identyfikuje się na terenie objętym opracowaniem zagrożenia powodziowego.
- Omawiany teren leży w zasięgu jednej Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) PLRW20005212678 – Wielonka, która należy do regionu wodnego Małej Wisły w dorzeczu Wisły. Część ma status naturalnej części wód o złym stanie.
- Częściowo obszar Miasta, jak również zachodnia część obszaru objętego Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajduje się w zasięgu jednego triasowego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 329 Bytom.
- Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 111 (PLGW2000111) w regionie wodnym Małej Wisły RZGW Gliwice, gdzie wyróżniono 3 poziomy wodonośne - czwartorzędowe, triasowe i karbońskie.
- Ze względu na budowę geologiczną w Wojkowicach przeważają gleby rędziny brunatne i rędziny brunatne deluwialne, które wykształciły się na wapieniach triasu a także gleby brunatne właściwe, wyługowane i deluwialne.
- Brak danych na temat obszarów zagrożonych osuwiskami i osuwisk. System Osłony

Przeciwosuwiskowej (SOPO) PIG¹³ nie wskazuje żadnych terenów w tym zakresie.

- Na przedmiotowym terenie zwierzęta występujące to głównie gatunki typowe dla niżu polskiego i głównie gatunki zsynantropizowane (przyswajające się do życia w pobliżu siedlisk ludzkich).
- Teren objęty niniejszym opracowaniem, stale podlega presji antropogenicznej. Identyfikuje się tutaj krajobraz kulturowy.
- Na terenie objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują obszary Natura 2000.
- W granicach przedmiotowego terenu nie wskazano punktowych, jak i obszarowych form ochrony przyrody w myśl ustawy o ochronie przyrody.
- Obszar objęty Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zlokalizowany jest poza układem korytarzy ekologicznych krajowych jak i województwa śląskiego.
- Na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się dóbr kultury będących (zabytków).
- Zmiana planu wprowadza przebieg projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Jak wskazuje Projektant gazociągu - Antea Polska Spółka Akcyjna - inwestycja jest potencjalnie oddziałująca na środowisko w myśl rozporządzenia Rady Ministrów. Ww. przedsięwzięcie jest częścią inwestycji celu publicznego obejmującej budowę gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy (DN) 150 mm oraz ciśnieniu roboczym MOP 2.5 MPa na odcinku od zespołu zaporowo-upustowego zlokalizowanego w rejonie ul. Wolności w Będzinie do stacji redukcyjno-pomiarowej Rogoźnik przy ul. Fabrycznej w Bobrownikach, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą tj. zespoły zaporowo-upustowe (ZZU), gazociągi odejściowe o średnicach (DN) od 80 mm do 100 mm zasilające stacje gazowe, drogi dojazdowe do ZZU. Nowy gazociąg w miarę możliwości technicznych zostanie ułożony wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy (DN) 150 mm, który docelowo zostanie wyłączony z eksploatacji.
- Realizacja zamierzeń Zmiany planu wymaga zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.
- W obszarze, dla którego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązuje aktualnie jeden plan zagospodarowania przestrzennego.

Główny cel projektowanej Zmiany planu to wprowadzenie, w zakresie informacji planu, przebiegu projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących.

Brak realizacji zapisów Zmiany planu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze. Tym samym brak realizacji ustaleń wynikających z opracowywanej Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowice nie będzie skutkować pogorszeniem się kondycji środowiska przyrodniczego, w żadnym z jego elementów składowych.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko ma na celu ustalenie, jak zapisy projektowanej Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą wpływać negatywnie na środowisko. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu wykluczyć lub zminimalizować negatywny wpływ proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach planu oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

¹³ <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/>

Realizacja Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie potencjalnie związane z wprowadzeniem projektowanego gazociągu MOP 2,5 MPa wraz ze strefą kontrolowaną. Pozostałe ustalenia planu nie ulegają istotniejszym zmianom w stosunku do ustaleń już obowiązujących. Powyższe może skutkować głównie przekształceniem powierzchni terenu, usunięciem lub ograniczeniem roślinności, zajęciem terenów biologicznie czynnych, czasowym wzmożonym zagrożeniem dla stanu i jakości powietrza (zanieczyszczenia pyłowe i gazowe) oraz zagrożeniem dla krajobrazu. Częściowo przerwana zostanie otwartość kompozycyjna, ograniczone zostaną walory przyrodnicze i udział powierzchni biologicznie czynnej. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Występują tu jednak głównie gatunki zsynantropizowane, a zatem realizacja ustaleń planu nie powinna stwarzać zagrożenia dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych. Ponadto jest to przedsięwzięcie potencjalnie oddziałujące na środowisko w myśl rozporządzenia Rady Ministrów.

Aktualnie w obszarze planu dominuje stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych, emisją hałasu do otoczenia oraz dokonany, nieodwracalnym przekształceniem powierzchni terenu.

Realizacja ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania będzie związana głównie z pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących. Można stwierdzić, iż realizacja Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najważniejszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- ograniczenie do koniecznego minimum prac ziemnych i budowlanych zmieniających ukształtowanie terenu a tym samym lokalny krajobraz,
- ograniczenie do koniecznego minimum przekształcanie terenów biologicznie czynnych oraz usuwanie porastającą je roślinność, zwłaszcza w obrębie obszarów o podwyższonych walorach przyrodniczych – Lasek Uciekaj, Dolina Wielonki,
- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w dokumentach planistycznych,
- ustalenie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającą ich recykling,
- ograniczanie niskiej emisji,
- korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci,
- zapewnienie ciągłości i drożności lokalnych korytarzy ekologicznych.

Załącznik 1 Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 04 wrzesień 2020 r. (znak pisma WOOŚ.411.121.2020.AOK)

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOŚ.411.121.2020.AOK

Katowice, 04 września 2020

**Burmistrz Miasta Wojkowice
Ul. Jana III Sobieskiego 290 a
42-580 Wojkowice**

Odpowiadając na wniosek z dnia 20 sierpnia 2020 r. (data wpływu 24 sierpnia 2020 r.) znak: NiZ.6722.2.2020 dotyczący uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowice, na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020, poz. 283 ze zm.)

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna obejmować wszystkie elementy, o których mowa w art. 51 ust. 2 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wszystkie elementy z ww. artykułu powinny zostać przeanalizowane oraz ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych.

W szczególności prognoza powinna analizować, oceniać i uwzględniać:

- możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem ewentualnej zmiany dotychczasowego przeznaczenia terenów objętych projektem planu;
- wpływ realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych określonych w dokumencie „Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” (Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 2015);

- propozycje dotyczące zapobiegania, minimalizowania i ograniczenia przewidywanych skutków realizacji ustaleń studium na środowisko przyrodnicze i krajobraz.

Ponadto prognoza oddziaływania na środowisko winna dostarczać informacji o występowaniu, lub jego braku, chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk objętych ochroną, występujących na obszarze objętym w/w planem lub w jego bliskim sąsiedztwie, ich szacunkowej liczebności, rozmieszczeniu, stanie ochrony, a także analizę zagrożeń dla populacji tych gatunków, a w przypadku negatywnego oddziaływania propozycję jego ograniczenia.

Wyniki analiz i ocen należy przedstawić zarówno w formie opisowej, jak i kartograficznej, obejmującej tereny planowanych zamierzeń oraz tereny pozostające w zasięgu oddziaływania.

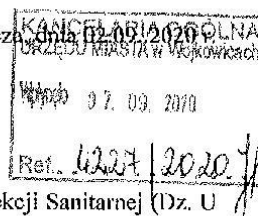
Załącznik 2 Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej z dnia 02 września 2020 r. (znak pisma NS/ZNS/522.321.5099.10/2020))

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W DĄBROWIE GÓRNICZEJ

Adres do korespondencji: 42-500 Będzin, ul. Kościuszki 58
 Tel. (32) 267-36-57; (32) 360-27-90; (32) 360-27-48 Tel. / Fax. (32) 267-36-57
 e-mail: psse.dabrowagornicza@pils.gov.pl

NS/ZNS/522.321.5099.10 /2020

Dąbrowa Górnicza, dnia 02.09.2020 r.

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U z 2019 r., poz. 59 z późn.zm.) oraz art. 51 ust. 2, art. 52 ust. 1, art. 53, art. 58 ust. 1, pkt 3 Ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej
 po rozpatrzeniu wniosku Urzędu Miasta Wojkowice
 42-480 Wojkowice, ul. Jana III Sobieskiego 290a
 Niz. 6722.2.2020

o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentu – projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowice

opiniuje

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentu – projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowice stosownie do art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.), ponadto w prognozie oddziaływania na środowisko ww. dokumentu zaleca się analizę wpływu wzajemnego oddziaływania między poszczególnymi terenami

UZASADNIENIE

Urząd Miasta Wojkowice pismem z dnia 20.08.2020 r. (data wpływu 25.08.2020 r.) znak Niz.6722.2.2020 zwrócił się do tutejszego organu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentu – projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowice

Strona 1 z 2

Uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko stosownie do art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej
Mirzama Kuc

Otrzymują:

I Urząd Miasta Wojkowice

42-580 Wojkowice, ul. Jana III Sobieskiego 290a

Do wiadomości:

1. a/a NS/ZNS

Strona 2 z 2

11 Źródła informacji

Dane zebrane w czasie wizji terenowych.

Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 1997: Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50 000. Arkusze M-34-50-D Bytom, M-34-51-C Siewierz.

Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., Wika S., 1997: Komentarz do Mapy Sozologicznej w skali 1:50 000. Arkusze M-34-50-D Bytom, M-34-51-C Siewierz.

Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (<https://bdl.stat.gov.pl>).

Caban J., Maksym P., Marczuk A., Drożdżel P., 2016: Wybrane zagadnienia zanieczyszczenia środowiska hałasem pochodzącym z pracy maszyn i urządzeń rolniczych. Autobusy: technika, eksploatacja, systemy transportowe. 17(12):55-58. Instytut Naukowo-Wydawniczy "SPATIUM". sp. z o.o.

Domaradzki K., Dobrzański A., Jezierska – Domaradzka A., 2013: Rośliny inwazyjne – występowanie, znaczenie i zagrożenie dla bioróżnorodności Post. Ochr. Roślin 53 (3): 613 – 620.

Gilewska S., 1999, Rzeźba [w:] L. Starkel (red.), Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze, PWN, Warszawa, 243–288.

Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegl. Met Hydrolog., I, 1. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza terenów położonych w granicach administracyjnych gminy Wojkowice, 2014.

Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005 (2011): Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011).

Klimaszewski M., 1972: Podział geomorfologiczny Polski Południowej, [w:] Klimaszewski M. (red.) Geomorfologia Polski t. I. Polska Południowa. Góry i wyżyny. PWN. Warszawa.

Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa.

Kondracki J., 2002: Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.

Kruczała A. (red.), 2000: Atlas klimatu województwa śląskiego. IMGW, Oddział Katowice. Katowice
Mapa hydrogeologiczna Polski, skala 1:200 000.

Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżeń, skala 1:100 000.

Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl)

Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl)

Meteorologia i hydrologia a zmiany klimatu, IMGW i Polskie Towarzystwo Geofizyczne, Warszawa, 2009.

Mikołajków J., Sadurski A. (red.), 2017: Informator PSH Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce. PIB. Warszawa.

Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. 2008. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Ss. 113-120 (W:) Jędrzejewski W., Ławreszuk D. (red.) 2008. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”. Zakład Badania Ssaków PAN. Białowieża. Ss. 308. Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.). 2010. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim

- koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Katowice. Ss. 280 [maszynopis].
- Rzętała M., Szczypek T., 2002. Garb Tarnogórski - przykład opisu komponentów środowiska mezoregionu fizycznogeograficznego (na potrzeby zajęć terenowych). Z badań nad wpływem antropopresji na środowisko. SKNG UŚ, WNoZ. Sosnowiec. 3: 143-158.
- Szafer W., 1972, Podstawy geobotanicznego podziału Polski. Szata roślinna Polski niżowej, [w:] W. Szafer, K. Zarzycki (red.), Szata roślinna Polski 11, PWN, Warszawa. 9-189.
- Szafer W., Zarzycki K., 1972: Szata roślinna Polski II. PWN. Warszawa.
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000.
- Tokarska – Guzik B., Dajdok Z., Zając M., Urbisz A., Danielewicz W., 2011: Identyfikacja i kategoryzacja roślin obcego pochodzenia jako podstawia działań praktycznych. W: Kacki Z., Stefańska – Krzaczek E. (red.), Synantropizacja w dobie zmian różnorodności biologicznej. Acta Botanica Silesiaca 6: 23-53.

<https://bdl.stat.gov.pl/>

<http://beta.btsearch.pl>

<http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>

<http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS>

<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

<http://mapa.plk-sa.pl>

<http://mapy.isok.gov.pl>

<http://mjwp.gios.gov.pl/>

<http://powietrze.katowice.wios.gov.pl/>

<https://www.meteoblue.com/pl/>

<https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-100-119/4545-karta-informacyjna-jcwpd-nr-111/file.html>

<https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/>

www.katowice.pios.gov.pl

www.katowice.rdos.gov.pl

www.pig.gov.pl

www.wkz.katowice.pl

Katowice, 29.11.2021 r.

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

NAUKI ŚCIŚLE I PRZYRODNICZE
NAUKI O ZIEMI I ŚRODOWISKU

